Jaargang 108. Vrijdag, 19 Januarij 1849.

GRONINGER COURANT.

ALGEME[illegible] DAGBLAD

voor [illegible] en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvo[illegible]

VERPACHTING.

Op VRIJDAG, den 26sten Januarij 1849, des voormiddags te 11 uren, zal, onder nadere approbatie, door den STAATSRAAD, GOUVERNEUR DER PROVINCIE *GRONINGEN*, of, bij desselfs afwezigheid, door een' der LEDEN VAN DE GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR VAN DEN WATERSTAAT IN DEZE PROVINCIE, in het PROVINCIEHUIS te *Groningen*, worden overgegaan tot de openbare Verpachting van:

1) *De Ontvangst der Tolgelden aan den Tolboom, staande te* Martenshoek, *ten westen van de zoogenoemde* Knijpslaan, *onder de Gemeente* Hoogezand.

2) *Idem, aan den Tolboom tusschen de* Borger-Compagniesterbrug *en de* Jagerswijk, *of het zoogenoemde* Broeksterdiep, *onder de Gemeente* Sappemeer.

3) *Idem, aan den Tolboom bij den korenmolen te* Uiterburen, *onder de Gemeente* Zuidbroek.

4) *Idem, aan den Tolboom tusschen* Noordbroek *en* Scheemda, *onder de Gemeente* Noordbroek, *op de afgesneden bogt, ongeveer* 350 *Ellen ten westen den afweg naar* Nieuw-Scheemda.

5) *Idem, aan den Tolboom tusschen* Scheemda *en* Winschoten, *te* Kloostertil.

6) *Idem, aan den Tolboom of het Tolhek, staande op den Puinweg tusschen* Zuidbroek *en* Scheemda, *bij de zoogenoemde* Meedemer Klapbrug, *tevens met de Ontvangst der Klapgelden.*

7) *Idem, aan den Tolboom op den Grindweg van* Appingedam *naar* Noordbroek, *en wel aan dien te* Stootshorn, *onder de Gemeente* Noordbroek.

8) *Idem, aan den Tolboom op den Grindweg van* Middelstum *naar de* Loppersummer Klapbrug, *en wel aan den Tolboom nabij* Middelstum.

9) *Idem, aan den Tolboom op den Puinweg tusschen* Groningen *en* Stroobos, *no.* 1, *bij* Hoogkerk.

10) *Idem, aan den Tolboom op denzelfden Weg, no.* 2, *te* Oostwold, *tusschen de* Zuidwenning *en de* Oostwolder Klap.

11) *De Ontvangst der Passagiegelden door het Verlaat en de Ophaalbrug bij de* Gaarkeuken, *gelegen in en over het Kanaal van* Groningen *naar* Stroobos.

Alle met het gebruik van de daarbij staande aan de Provincie behoorende Behuizing, behalve aan den Tolboom te *Oostwold*, sub no. 10, waarbij geene Woning bestaat.

De voorschrevene Verpachtingen zullen geschieden bij Inzetting en Opbod, aan den meestbiedenden, en laatst verhoogenden, bij het uitgaan van Waslicht, en zulks over de Tijdvakken in de Conditien vermeld.

De Conditiën, waarnaar deze Verpachtingen zullen plaats hebben, zullen ter lezing liggen, behalve in het Provinciehuis en bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*, in de Gemeentehuizen van *Groningen*, *Appingedam*, *Delfzijl*, *Winschoten*, *Hoogezand*, *Zuidbroek*, *Noordbroek*, *Scheemda*, *Middelstum*, *Hoogkerk*, *Grijpskerk*, *de Leek*, *Grootegast* en *Zuidhorn*; voorts bij de Kasteleins VAN DER LAAN, de Erven EEKHOFF, TEN HAVE, wedw. BONTEKOE en de wedw. DE JONGE, aan de Groote Markt; TER PIL buiten de Kleine Poort; TIESSEN voor de Ebbingepoort; VAN WARTUM en BOLT buiten de Steentilpoort; en BRUINS, SMIT en JUURSEMA buiten de A-poort te *Groningen*.

Zullende vóór de Verpachting de vereischte inlichtingen bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen* te bekomen zijn.

De Staatsraad, Gouverneur voornoemd.

GRONINGEN, [illegible] Januarij 1849.

Bij deszelfs indispositie,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
U. W. F. VAN PANHUIJS.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *roningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, [illegible]t door Zijne Majesteit den Koning, bij besluit van den [illegible]sten December 1848, no. 2, tot vervulling van de VA-ATURE, op den 2den Januarij 1849 door gewone aftreding [illegible]tstaande, tot BURGEMEESTER dezer Stad is benoemd [illegible] Heer Mr. **GUSTAAF WILLEM HENDRIK** Baron **AN IMHOFF**, onder bepaling, dat hij niet in functie [illegible] mogen treden, dan na alvorens ontslag gevraagd en [illegible]kregen te hebben als Raadsheer in het Provinciaal Ge-[illegible]tshof van *Groningen*; dat dit ontslag bij Koninklijk be-[illegible]it van den 9den Januarij 1849, no. 74, is verleend; dat [illegible]Ed.Achtb. in de Vergadering van Heeren Gedeputeerde [illegible]aten dezer Provincie, van den 16den dezer, den eed, [illegible]artoe voorgeschreven bij Art. 60 van het Reglement voor [illegible] Bestuur der Stad *Groningen*, in handen van den Heer [illegible]AATSRAAD, GOUVERNEUR dezer Provincie heeft af-[illegible]legd; en dat Z.Ed.Achtb. in eene op heden gehouden [illegible]rgadering van den Raad in functie is getreden en zitting [illegible]eft genomen.

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder, zal de-[illegible]e worden gedrukt en aangeslagen en voorts in de *Gro-[illegible]ger Courant* geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 18den Januarij [illegible]49.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

VERKOOPING.

[illegible]URGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Gro-[illegible]gen* maken bekend, dat op DONDERDAG, den 25sten [illegible]narij 1849, des namiddags te drie uur, op de SCHUT-[illegible]RS-RAADSKAMER, in het Raadhuis te *Groningen*, ten [illegible]staan van den Notaris Mr. **C. DE RANITZ**, te-[illegible] gereede betaling, publiek zullen worden verkocht: eenige **[illegible]EEDING- en EQUIPEMENTSTUKKEN** van [illegible]. D. SCHUTTERIJ te *Groningen*.

[illegible]RONINGEN, 18 Januarij 1849.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

BEKENDMAKING.

[illegible]URGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Gro-[illegible]en* brengen bij deze ter kennis van de BELASTING-[illegible]ULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, [illegible]UVERNEUR der Provincie *Groningen*, bij besluit van [illegible] 8sten Januarij 1849, nr. 10, gearresteerd en invor-[illegible]aar verklaard vierde SUPPLETOIR KOHIER voor de [illegible]ASTING op het PERSONEEL, over het dienstjaar 18⁴⁸⁄₄₉, [illegible] deze Gemeente, op heden aan den ONTVANGER der [illegible]ECTE BELASTINGEN in deze Stad ter invordering is [illegible]and gesteld, en dat ieder verpligt is, zijnen aanslag op den [illegible] Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de be-[illegible]ebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen [illegible]unnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswe-[illegible] moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat [illegible]lagten zijn vrijgesteld van zegel, moeten worden ge-[illegible] aan Heeren Gedeputeerde Staten, en kunnen worden [illegible]gd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *[illegible]ingen*.

[illegible]daan in het Raadhuis te *Groningen*, den 17den Jan. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

[illegible]e **INSPECTEUR** der STEDELIJKE BELASTINGEN te *Groningen* verzoekt de **HOUDERS** van **BILJETTEN** wegens UITVOER in 1848 gedaan, en voor welke RESTITUTIE van STEDELIJKE BELASTINGEN wordt verlangd, om die BILJETTEN, met inachtneming van de ten dien aanzien bestaande Verordeningen, ten spoedigste, immers vóór den 15den Februarij aanstaande, aan hem, ter verevening, ter hand te stellen.

De Inspecteur voornoemd:
W. J. MEURS WICHERS.

GRONINGEN, 4 Januarij 1849.

ITALIË.

ROME, [illegible] Januarij.

De betaling der dividenden der geconsolideerden is niet mogelijk, dewijl het geld, door den heer *Rossi* daarvoor afgezonderd, gebruikt is. De ingevoerde buitengewone belastingen zijn zeer drukkende.

— Onze monniken en nonnen toonen weinig lust om zich voor den Paus op te offeren. Gisteren bij het feest der onttrooning des Paussen, hebben de monniken van St. Agostino de St. Maria del Popolo prachtig verlicht, en bij de afkondiging der constitutie al de klokken geluid.

SPANJE.

MADRID, 8 Januarij.

Te Malaga is dezer dagen in den ouderdom van 52 jaren overleden de weduwe *de Heredia*, een vermogen van 52 millioen realen nalatende, waarvan zij 10 millioen aan de armen heeft gelegateerd. De begrafenisplegtigheden waren zeer treffend; de lijkbaar werd als het ware door al de inwoners gevolgd, waaronder men voornamelijk onderscheidde 1875 werklieden van de fabrieken der overledene, 93 gezagvoerders van hare schepen, welke tijdens het overlijden in de haven zich bevonden en 126 kantoorbedienden en geëmploijeerden van het huis.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 6 Januarij.

In onderscheidene kringen verzekert men, dat de Regering het plan heeft, alle Nationaliteiten op een' *algemeenen Rijksdag*, op den dag der Krooning te vereenigen, nadat eerst de Vergadering te Kremsier is opgelost. Dit laatste was vooral de wensch van het getrouwe leger.

[*Uit bijzondere berigten.* — WEENEN, 13 Januarij. Uit Hongarije zijn de generaals *Hrabowsky* en *Moga*, alsmede de generaals *Dietrichs* en *Maijer*, gevankelijk herwaarts gevoerd. Zoo als men verneemt, zullen de beide eerstgenoemden niet in de gevangenis voor staatkundigen opgesloten, maar op hun woord van eer in private woningen in arrest gehouden worden. — Generaal *Moga*, heeft zich zelven ter beschikking van den vorst *Windischgrätz* gesteld, en de generaal *Hrabowsky* lag in Ofen bereids sedert eenigen tijd ziek te bed, toen de keizerlijke troepen Ofen en Pesth binnen trokken. Ook is de Hongaarsche graaf *Georg Karoly* opgeligt.]

KREMSIER, 8 Januarij.

Met 196 tegen 99 stemmen is heden de volgende voordragt *tegen* het ministerie aangenomen: „De hooge Rijksvergadering verklaart met leedwezen, dat de door het ministerie, op den 4den Januarij, vóór het begin der debatten over § 1 van het ontwerp der grondregten, afgelegde verklaring, ten gevolge waarvan het betoonen zelf van de meest loijale gezindheid bij de stemming over deze paragraaf niet meer een vrij en onafhankelijk besluit, maar slechts de uitdrukking eener opgedrongene meening schijnen moet, zoowel wegens inhoud als wijze van motivering, strijdig is met de waarheid van vrije volksvertegenwoordigers en een misbruik van vrije meenings-uiting, dat niet overeenkomt met de stelling door de keizerlijke manifesten van den 3den en 6den Junij aan den constituerenden Rijksdag aangewezen." Het was de afgevaardigde *Pinkas* uit Praag, die dit voorstel ingediend en op zijne dadelijke behandeling aangedrongen had. Hij verklaarde, dat hij tegen de paragraaf was, welke het doet voorkomen alsof alle staatsmagt van het volk uitgaat, maar hij en zijne politieke vrienden konden nimmer toegeven, dat het ministerie inbreuk maakte op het regt van beraadslagen en beslissen eener constituerende vergadering. Men wil den Rijksdag niet eens vergunnen van zijne goede gezindheid te doen blijken en verbiedt hem zijne stelsels aan den dag te leggen. Door de groote meerderheid werd het dadelijk behandelen van de voordragt ondersteund en overeenkomstig haar besluit de discussie geopend.

BERLIJN, 8 Januarij.

De stemgeregtigden der dorpsgemeente Nessin bij Kolberg hebben zich met het verzoek aan Zijne Majesteit den Koning gewend, om den twijfel op te heffen, die bij hen door sommige vlugschriften was ontstaan. Zij vroegen namelijk in hun adres, of, gelijk hun in zulke vlugschriften was medegedeeld, Zijne Majesteit de Koning werkelijk door zijne raadslieden was gedwongen, de tot vervaardiging der staatsregeling geroepene Vergadering te ontbinden, en de constitutie van den 5den Dec. te verleenen; of het verder zijn wil was, de eigendommen te verdeelen aan de armen, of slechts de goedbezitters en beambten de uitvoering van dit plan belemmerden, en of zij eindelijk naar den wil van Zijne Majesteit bij de aanstaande verkiezingen, met uitsluiting der grootere grondbezitters, slechts aan lieden uit hun midden, hunne stem moesten geven? De onderteekenaars van dit adres verzochten een onmiddellijk antwoord van Zijne Majesteit op deze punten, even als eene bepaalde aanwijzing van de te kiezen personen, terwijl zij slechts in Z. M. alleen in dezen hun volle vertrouwen stelden, en zij dat, wat hen door H. D. aangeraden was, zonder beding zouden nakomen. Zijne Majesteit de Koning heeft hierop een schrijven aan de stellers van het verzoekschrift bekend gemaakt, waarvan het slot aldus luidt:

„Vraagt gij eindelijk, wie gij kiezen en als afgevaardigden naar Berlijn zenden zult, zoo is het niet aan mij, daarvoor bepaalde voorschriften te geven, maar hoop ik, dat mijn braaf en trouw volk waardige vertegenwoordigers zal kiezen. Mijnen raad wil ik u echter niet ontzeggen. Vestigt uwe keus op mannen, door waarachtige vaderlandsliefde bezield, welke gij wezenlijke achting om hunnen eerbaren en vlekkeloozen wandel toedraagt, die een warm hart, door daden getoond, voor de armen en genoeg doorzigt en wilskracht hebben, om bij de wetgeving van den Staat, voor het geluk en heil zijner inwoners mede te werken.

„Kiest zulke mannen, waar gij ze ook vindt, onder grondbezitters of landlieden, onder geringen of aanzienlijken, — wacht u echter voor hen, die u met niet te vervullen beloften vleijen, die haat en ontevredenheid zaaijen en u hen verdacht doen voorkomen, die gij in uw leven als te vertrouwen en redelijk hebt leeren kennen.

„Gaarne in gunst aan uw verzoek voldoende, heb ik dit antwoord, welks openbaarmaking ik u toesta, eigenhandig opgesteld en doe het u onmiddellijk toekomen.

„Berlijn, 12 Januarij 1849.

(get.) FREDERIK WILHELM.
gecontrasigneerd, VON MANTEUFFEL.

„Aan den burgemeester *Krengel*, den daglooner *Gräber* en de overige stemgeregtigden te Nessin bij Kolberg."

— De Borsigsche-machinen-fabrijk, die 100 arbeiders het brood gaf, is gisteren gesloten, uit gebrek aan bestellingen. Bij 't bureau tot werkverschaffing gaven zich reeds 6000 broodelooze arbeiders aan. Er staan, volgens juiste opgaven, 2310 woningen meer ledig, dan in den aanvang van 't vorige jaar. In Januarij 1848 beliep dit getal 2219 en in Oct. 4529.

— In vele Duitsche steden ziet men thans de schandelijkste platen voor de ramen der boekwinkels ter bezigtiging opgehangen. Menigeen, die weet hoe nadeeligen invloed dit op de zedelijkheid des volks uitoefent, ergerde zich hierover en hief luide klagten aan, dat de policie hiervoor geene oogen scheen te hebben. Ook te Berlijn nam dit kwaad in den laatsten tijd zoo toe, dat op den 8sten jl. de justitie eene huiszoeking deed in de steendrukkerij van zekeren *Sala*, en niet alleen den aldaar aanwezigen voorraad schandelijke teekeningen, maar ook de steenen in beslag nam.

FRANKFORT, 11 Januarij.

In de zitting van het Duitsche Parlement van heden is een begin gemaakt met het beraadslagen over het door het Rijksministerie, omtrent de regeling der betrekking van Oostenrijk tot Duitschland, gestelde programma. — Op het door de betrokkene commissie daarvan opgemaakt verslag zijn 6 amendementen voorgesteld, terwijl 94 leden zich hebben doen inschrijven tot het voeren van het woord over deze zoo gewigtige aangelegenheid. In de zitting van heden, welke tot des namiddags 3 uur heeft geduurd, zijn niet meer dan 6 redenaars aan het woord geweest, waaronder de tegenwoordige Oostenrijksche gezant bij het centraal bestuur, de gewezen Rijksminister *v. Schmerling*, welke zich verklaard heeft voor het door de meerderheid der commissie gedane voorstel, om aan het Rijks-bestuur alleen de volmagt te geven, om met Oostenrijk te onderhandelen over de vereeniging der niet-Duitsche Oostenrijksche landen met Duitschland, en onder de verklaring, dat de Duitsche Oostenrijksche Staten tot dat Rijk behooren en daarvan niet kunnen worden afgescheiden.

Daarna heeft de heer *v. Gagern* het woord bekomen en verkondigd, dat het ministerie zich met het voorstel der meerderheid van de commissie niet kon vereenigen, doch zich verklaarde voor het voorstel der minderheid van de commissie, om aan het ministerie eene onbepaalde volmagt te verleenen: — dat, ingeval de Vergadering het voorstel der meerderheid mogt aannemen, *het ministerie zich zou genoodzaakt vinden, zijn ontslag te nemen.* Tevens gaf de minister echter te kennen, dat op nieuw eene nota van de Oostenrijksche Regering was ontvangen, inhoudende, dat zij zich voor alsnog voorbehield, om zich nader meer bepaald te verklaren over de wijze, waarop zij deel zou willen nemen aan den Duitschen Bondsstaat.

— De Keurvorst van Baden heeft door zijnen gevolmagtigde, den heer *Welcker*, aan het centraal bestuur eene nota doen overreiken, waarin de vorst verklaart met hart en ziel tot het stelsel der Duitsche eenheid toe te treden en geen offer te groot te achten, om dat doel te helpen bevorderen. De *O. P. Amt-Zeitung*, deze nota mededeelende, voegt er eenige woorden van loftuiting bij over dezen zoo vrijzinnigen vorst en stelt hem tot voorbeeld voor alle Duitsche monarchen.

— De Regering van Schwerin heeft zich thans ook voor een erfelijk keizerschap verklaard met Pruissen aan het hoofd.

— Het dagblad van Munchen weerspreekt in de meest stellige bewoordingen het vroeger medegedeelde berigt, dat Beijeren en Hannover met het Engelsche hof onderhandelingen zouden hebben aangeknoopt, om, even als Oostenrijk, zich van den Duitschen Bondstaat af te scheiden. De *Hannov. Zeit.* legt van hare zijde dergelijke verklaring af.

Van den 12den. In de zitting van de Nationale Vergadering van heden werd de beraadslaging over het ministeriële programma, ten aanzien van de Oostenrijksche kwestie voortgezet.

De afgev. *Simon*, van Trier, lid van de uiterste linkerzijde, had het eerst het woord. Hevig vaart hij uit tegen het stelsel, waarvan *von Gagern* de verdediger is, en dat, volgens hem, niets minder is dan *landsverraad*, daar het strekt, om Duitschland te verdeelen, en om dit voor te komen, stelde hij der vergadering voor, om eenvoudiglijk over te gaan tot de orde van den dag. Wanneer de Nationale Vergadering het voorstel der minderheid van het comité aannam, dan zouden des Rijksbestuurders woorden: „geen Oostenrijk, geen Pruissen meer, maar een eenig Duitschland," zinledig worden; want dan zou het worden: „één Oostenrijk, één Pruissen, geen Duitschland meer!"

De afgev. *Raveaux*, van Keulen, zegt, dat aan het trotsche gebouw van het Duitsche rijk geen enkele pilaar mogt onttrokken worden, daar het gebouw anders instorten zou. De Duitsche landen van Oostenrijk willen en moeten bij Duitschland behouden worden, de staatkunde van Oostenrijk zelf eischt en verlangt dit. Overigens verklaart de redenaar, dat hij ook den Keizer van Oostenrijk niet met de Keizerlijke Duitsche kroon wenschte getooid te zien; hij wilde niets weten van eene dusdanige kroon; hij wilde een *republikeinsch hoofd*, zonder eenigzins den monarchaal-constitutionelen regeringsvorm in de afzonderlijke staten te willen benadeelen. [*De levendigste toejuiching valt den redenaar ten deel.*]

De rijksminister *v. Beckerath* verdedigt daarop het ministeriële programma nadrukkelijk. Het was in den ministerraad zinsnede voor zinsnede bediscussiëerd en aangenomen; hij meende zulks hier te moeten vermelden, ten einde men niet wane, dat ten deze eenig verschil tusschen de leden des kabinets bestond.

De afgevaardigde *v. Weydenbrugh* verwerpt eene eenheidsmonarchij in Duitschland; hij verlangt een' foederatieven bondsstaat, waarin Oostenrijk en Pruissen afwisselend het voorzitterschap bekleeden.

[*Uit bijzondere berigten.* — FRANKFORT, 12 Januarij. Volgens de „*Deutsche Zeitung*" hebben de Thüringsche vorsten, als ook de Groothertogen van Hessen en Oldenburg, door een schrijven naar Berlijn, stellig zeker hunnen bijval te kennen gegeven ten aanzien van de keizerlijke waardigheid. Het schrijven der Thüringers is in de volgende bewoordingen uitgedrukt: „Wij ondergeteekenden, de Vorsten van Thüringen, willen niet nalaten, door dezen nog in het bijzonder aan Uwen allerdoorluchtigsten de verklaring af te leggen, dat wij Uwe Majesteit gaarne aan het hoofd van

schland zien en als zoodanig erkennen zullen." — Het schrijven is onderteekend door den groothertog van Weimar, de drie hertogen van Saksen, de beide vorsten van Schwarzenburg en de beide vorsten van Reusz.]

Van den 18*den*. De zitting der Duitsche Nationale Vergadering van heden leverde zeer merkwaardige redevoeringen op. De minister president *von Gagern* sprak ten tweeden male en zijne rede oogstte weder denzelfden bijval. Hij verklaarde plegtig het voorstel der minderheid: *aan het Centraal Bestuur volmagt te verleenen om met Oostenrijk te onderhandelen*, tot het Voorstel van het ministerie. Na hem beklom de Oostenrijker *Giskra* de tribune. Ook zijne rede, die meer dan die des heeren *Gagern's* tot het hart sprak, werd met daverende toejuiching bekroond.

Ten slotte protesteerden 59 Oostenrijksche Afgevaardigden tegen elk besluit, waardoor Duitsch-Oostenrijk buiten den Bonds-Staat zou worden gesloten, weigerden bij dat protest aan de Vergadering elke competentie tot eene verdeeling van Duitschland, en verklaarden, dat zij hunne plaatsen in de Vergadering niet zouden verlaten dan door geweld.

Ten laatste is het voorstel der minderheid van de commissie voor de Oostenrijksche zaken, — 't welk strekte, „om aan het Rijks-ministerie eene onbeperkte volmagt te geven tot het aanknoopen van onderhandelingen met Oostenrijk, betrekkelijk de aansluiting van dien Staat aan het overige Duitschland," — met eene aanzienlijke meerderheid aangenomen. Het ministerie *v. Gagern* zal dien ten gevolge aan het bestuur blijven.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.*)

Ingezonden stukken.

Mr. L. Oldenhuis Gratama, *de Tolkwestie van het Zwolsche Diep toegelicht*. (Amsterdam, bij P. N. van Kampen, 1848, 67 bl., 8vo.)

Met den 1sten Jan. 1849, begint de maatschappij tot verbetering van het Zwolsche Diep een' tol op dat vaarwater te heffen. De concessie tot die verbetering en tot deze heffing is verleend, ondanks de protesten der Staten van Drenthe en der betrokken schippers. Laatstgemelde hebben nu besloten de regtmatigheid van dezen tol te betwisten. Hunne gemagtigden zijn de schrijvers dezer brochure en mr. J. C. Bijsterbos. Om zoo mogelijk een proces voor te komen, heeft de S. zijne zaak nu reeds als het ware voor het publiek bepleit. Hij betoogt de onregtmatigheid en de onwettigheid van twee koninklijke besluiten, het eerste van den 26sten Junij 1844, houdende concessie tot verbetering van het Zwolsche Diep en afstand van den bodem van dien zeeboezem, met toezegging van een uitdieping- en jaaggeld, toe te staan „zoo daartoe later termen worden gevonden;" — het tweede besluit van den 4den Julij 1848, waarbij de heffing van tol volgens een door de maatschappij voorgedragen tarief wordt toegestaan, en zulks voorloopig tot proefneming gedurende twee jaren.

Uit twee oogpunten kan deze zaak beschouwd worden, van billijkheid en staatsbelang en van geschreven regt. Wat het eerste betreft, is het inderdaad zeer hard voor de kleine schipperij, die geene verdieping van 't vaarwater noodig had, tol te moeten betalen tot dekking van kosten uitsluitend gemaakt voor grootere schepen, die vroeger niet zelden geen water genoeg op 't Diep hadden: zij zou dus schade lijden in de beurs, zonder voordeel of gerijf in hare reizen, en zou die schade moeten verhalen op de verveeners, maar deze behooren reeds tot de nuttigste, doch tevens zwaarst belaste producenten. De maatschappij wilde eerst hare kosten grootendeels goedmaken, door de aan de verbetering van het vaarwater verbonden landaanwinning en sprak zelfs van een *zeer matigen tol*; maar nu, daar de landaanwinning zich nog steeds laat wachten, eischt zij *drie* cents per ton voor een vaarwater van één uur lengte! terwijl langs het geheele Noord-Hollandsche kanaal, van Amsterdam tot het Nieuwe Diep, slechts drie en een halve cent betaald wordt (bl. 58). Licht, haven en jaagpad, die de maatschappij beloofd had gratis en onverpligt te zullen daarstellen, wil zij nu ook door de schippers doen bekostigen, en zulks, terwijl haven, licht en jaagpad eerst door hare eigene werken noodig zijn geworden (bl. 13). Eindelijk heeft de wijze, waarop de Hooge Regering in dezen gehandeld heeft, zonder de Staten van Drenthe te kennen (die ingevolge de Grondwet gevraagd hadden, met de ontwerpen bekend gemaakt en daarop gehoord te worden, en daarvan uitdrukkelijke toezegging van de Regering ontvingen), allen schijn van partijdigheid ten gunste van Overijssel of liever van de Zwolsche kapitalisten en industriëlen, tegen de, in het kleine, toch even nijvere schippers en veenlieden, zoowel in Drenthe als in Overijssel.

Wat nu het tweede punt, de *onwettigheid* der gemelde koninklijke besluiten aangaat, deze ware welligt nimmer ter sprake gebragt, zoo derzelver tastbare onbillijkheid niet gedrongen had, om te zien naar middelen tot verzet. Volgens den heer G., had de Regering het regt niet, om den bodem des zeeboezems, volgens art. 575 B. W. *staatseigendom* zijnde, aan partikulieren af te staan. S. betoogt, bl. 18 volgg., dat zulk eigendom volstrekt onvervreemdbaar is. Daar dit gevoelen evenwel niet op eene stellige wetsbepaling rust, geeft hij bl. 22, onder reserve toe, dat de bodem des zeeboezems gelijk staat met elk ander staatsdomein. Het was dan in 1844 *vervreemdbaar bij wet*, ingevolge de Fransche wet van 1790.

Thans is bij de wet van den 29sten Aug. 1848 bepaald, welke vervreemdingen van domeinen de Regering bij besluit doen kan; maar wat was daaromtrent in 1844 regtens? Kon destijds een verkoop van domeinen krachtens koninklijk besluit geschieden? Kon *a fortiori* een domein weggeschonken worden? Of wel, komt hier de Fransche wet van den 16den Sept. 1807 te stade, die zoodanige concessiën schijnt te kennen? De S. weerspreekt dit, vooral op grond dat laatstgenoemde wet zorgvuldig onderscheidt tusschen *concessionaires* en *propriétaires*, zoodat zij de Regering wel de magt geeft om eene indijking, droogmaking, enz. te vergunnen, maar niet om over den eigendom te beschikken (bl. 31 volgg.).

Eindelijk lezen wij (bl. 44) eene exceptie van ongrondwettigheid tegen het besluit van 1844, gegrond 1) op het niet hooren der Staten van Drenthe, 2) op het niet in acht nemen van het algemeen belang.

Niet minder gewigtige vragen van staatsregt rijzen bij de beschouwing van het besluit van 1848 met geannexeerd toltarief (bl. 46). Natuurlijk gelden tegen dit besluit dezelfde redenen van onwettigheid, als tegen dat van 1844, waarvan het een uitvloeisel, een gevolg was. De S. voegt er bij: dat de Regering niet bij besluit tollen op openbare vaarwaters mag leggen, ten behoeve van den Staat, als zijnde *belastingen*; hij bestrijdt op dit punt de leer der bekende twee arresten van den Hoogen Raad over de loods-, ton- en bakengelden. Mogt deze leer echter opgaan, dan is daarmede nog niet uitgemaakt (bl. 50), of de Regering eene partikuliere onderneming op een publiek vaarwater tol mag laten heffen, en dus partikulieren ten behoeve van partikulieren belasten? Ook deze vraag beantwoordt hij ontkennend, en beroept zich op art. 223 der Grondwet (1840). Eindelijk blijkt niet uit het besluit in kwestie, evenmin als uit het besluit van 1844, dat op dezelve de staatsraad gehoord is; ook is het eerstgemelde besluit niet behoorlijk afgekondigd, en dus daarom alleen reeds, volgens de bekende en gevestigde jurisprudentie van den Hoogen Raad, onverbindend (bl. 55).

De S. betreurt ten slotte, dat bij de grondwetsherziening, als middel van herstel tegen dergelijke aanmatigingen en dwalingen, niet eene administrative regtspraak ingesteld wordt. En hiermede zal elk instemmen, hoe hij overigens ook over de Zwolsche tolkwestie denke.

Onder alle nuttige Inrigtingen onzer dagen verdienen de Bewaarscholen voorzeker eene eerste plaats. Het is waarlijk een gelukkig denkbeeld, niet alleen de ouders beter gelegenheid te geven, om den kost te verdienen, maar ook de kleine kinderen door spel en vermaak (dit toch maakt in die scholen de hoofdzaak uit) ten goede te leiden. Wanneer die spelen doelmatig worden geleid, dan moeten daardoor indrukken geboren worden, welke gunstig op het geheele leven werken.

Wij gelooven echter, dat dit denkbeeld ook meer moet toegepast worden op kinderen van lateren leeftijd. Ook dan nog zullen doelmatige spelen en goed geleide uitspanningen eenen zeer weldadigen invloed hebben. — Men begint d[illegible] reeds in beoefening te brengen door middel va[illegible] sche oefeningen; deze zijn ook zeker zeer goe[illegible] toeleg, om de jeugd van tijd tot tijd op versc[illegible] aangename uitspanningen te bezorgen, moet, [illegible] meer algemeen worden. De ernstige beziglede[illegible] kelijk nog meer afgewisseld worden door vro[illegible] ningen, opdat men eenen opgeruimden geest [illegible] bevordere. Kan ernstige inspanning leiden tot [illegible] heid en wrevel; gepaste uitspanning leidt tot ve[illegible] en bevordert eenen goeden geest.

Wanneer de volwassenen in hunne jeugd gele[illegible] zich op gepaste wijze te vermaken, dan zal dit [illegible] tijd ook daardoor eenen gunstigen invloed uitoefenen, dat ze gevoelen, dat vermaak niet alleen in luidruchtige gezelschappen of tapperijen te vinden is; zij zullen zich dan beter in den stillen huisselijken kring vermaak kunnen verschaffen, en ook hunne kinderen in die genoegens doen deelen, waardoor ook op dezen een gunstige invloed zal worden uitgeoefend.

Wij gelooven alzoo, dat het besluit, 't welk de voogden van het Groene Weeshuis in de laatste dagen genomen hebben, namelijk om te trachten de kinderen op zekere tijden aangenaam bezig te houden, zeer gelukkig is. — In een Armengesticht is het echter nog al moeijelijk, om dat besluit ten uitvoer te brengen, daar men de middelen, tot onderhoud bestemd, niet gaarne tot speelgoed besteedt, hoe nuttig dit dan ook zijn moge; vooral als men overtuigd is, dat vele ingezetenen, wiens kinderen volwassen zijn, nog genoegzame voorraad daarvan hebben, 't welk ongebruikt daar henen ligt.

Zoude het niet doelmatig zijn, als men eenige spellen, welke men toch niet of althans zeer zelden gebruikt, aan het Groene Weeshuis, *in de Hofstraat*, liet bezorgen? — Betere bestemming zouden ze toch nooit kunnen erlangen, dan om Arme Weezen het leven te veraangenamen, en ten goede te leiden.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 14 Jan., kapit. *Sickens* Lewe van Nijestein, van Batavia, l. v. Portsmouth, vertrokken den 31 Augustus; *van der Baan* Johanna, van Liverpool. — Te Duinkerken den 11 Jan., *Lucht* Edina, van Riga. — Te Ramsgate den 11 Jan., *de Jonge* ...., van Newcastle n. Bordeaux. — Te Douvres den ...., *de Groot* Sieka, van Bayonne n. Amsterdam. — Te Londonderry den 8 Jan., *Walker* Maria, van Dantzig.

Binnengekomen te Texel den 16 Jan., terug uit zee, kapit. *Schrage* jufvr. Alida, met gebroken fokkera, overgeworpen lading en meer andere schade. — Te Ramsgate den 12 Jan., *de Boer* Pauline, van Newcastle n. Gibraltar, met verlies van stengen.

Zeilklaar te Messina den 20 Dec., kapit. *Boer* Verwachting, naar Amsterdam. — Te Marseille den 8 Jan., *de Boer*, Helena Catharina, naar Bremen; *Kamminga* Urania, naar Messina. — Te Bristol den 12 Jan., *Mulder* jonge Hendrik, naar Rotterdam.

Vertrokken van Lynn den 10 Jan., kapit. *Mooi* Cornelia, naar Newcastle.

Vertrokken van Nantes den 12 Jan., kapit. *de Jonge* Gezina Jantina, naar Rotterdam.

Aangaande het schip *Martha*, kapit. Mugge, van Tonningen naar Amsterdam, in de bogt van Ballum, bij Ameland, in het ijs bezet geraakt, wordt gemeld, dat men bezig was de lading te lossen en naar Ballum te vervoeren, ten einde het schip hooger op strand te brengen.

In de haven te Bremerhaven zijn, onder meer andere, liggende de beide Nederlandsche schepen *Goede Hoop*, kapit. de Jonge, en *de 2 Gebroeders*, kapit. Woltman.

Te Koningsbergen overwinterd het schip *Amicitia*, kapit. de Jonge.

Het schip *Alexandra*, kapit. Roosgren, te Christiansand van Amsterdam aangekomen, heeft op de reis zware stormen doorgestaan en daardoor de booten, enz. verloren en de mast gebroken. Bovendien is hetzelve door zware ijsgang voor de haven van Christiansand aan den grond vastgeraakt, nadat er brand in de kajuit was ontstaan, waardoor vele zeilen waren verloren. Het schip had, uit hoofde van het zwakke ijs, nog niet nagezien kunnen worden.

Het schip *de Witte Leeuw*, kapit. Heeres, van Rotterdam, bij de New Docks gestrand, is met de vloed weder afgebragt, doch onmiddellijk daarna gezonken.

In de *Commerce de Paris* leest men den volgenden brief van kapit. Clémence, voerende het Fransche schip *Rouennais*, welke op de reis van Havre naar Guadeloupe, Ramsgate moest binnenloopen, en al mede de dupe is geweest van de dikwerf willekeurige handelwijze der zoogenoemde Engelsche loodsen:

»UEd. zult mij verpligten, onderstaande letteren in het belang van heeren reeders en kapiteins, in uw blad op te nemen.

Op de kust van Engeland, van Hastings af tot Colchester, bestaan twee soorten van loodsen.

1) Gebrevetteerde loodsen, ten dienste van de scheepvaart op de Teems, en wel van de kust van Kent af tot aan Gravesend, ten einde schepen, naar Londen gedestineerd, zoo noodig te Douvres, Ramsgate of Margate binnen te brengen; deze ontvangen hunne betaling volgens tarief.

2) Zeelieden, welke er hun bestaan van maken schepen ten anker of binnen te brengen. Deze zijn niet gebrevetteerd en alzoo aan geene reglementen onderworpen; het is daarom noodzakelijk, alvorens hen aan te nemen, en voornamelijk bij slecht weder, een akkoord aan te gaan.

Deze zeelieden worden daarenboven altijd door de Engelsche wetten voorgestaan, dewijl zij meermalen bewijzen van grooten moed en onverschrokkenheid aan den dag hebben gelegd, door bij hevige stormen schepen adsistentie te verleenen; echter laten zij zich, is men niet op zijne hoede, om eerst een akkoord te treffen, hunne hulp uiterst duur betalen.

Voor het binnenbrengen te Ramsgate heb ik de schreeuwende som van 3,000 fr. moeten betalen, volgens arbitrale uitspraak, uithoofde de Consul zich er niet mede kon bemoeijen en de door mij aangenomen loods geen akkoord vooruit wilde bepalen.

In het belang van de scheepvaart, heb ik gemeend het bovenstaande bekend te maken, dewijl onderscheidene kapiteins, zonder de noodige voorzorg, voor het binnenbrengen de ongehoordste prijzen hebben moeten betalen, ja zelfs dikwerf meer dan de vrachtpenningen beliepen. Eenmaal in de haven gebragt, doen de zoogenoemde loodsen de overdrevenste eischen, de Consuls hebben geene de minste invloed op hen, en gelukt het al, het gevraagde eenigzins te verminderen, betaalt men altijd meer dan bij een vooruit aangegaan akkoord."

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot Willemina Elisabeth de Ranitz.
Groningen, 12 Januarij 1849.
E. J. THOM. à THUESSINK VAN DER HOOP.

*** Mijne geliefde Echtgenoote H. Visscher beviel heden voorspoedig van eene wélgeschapen DOCHTER.
Gieterveen, 13 Januarij 1849.
C. MULLER SISSINGH,
Predikant.

*** Groningen, 14 Januarij 1849. Heden beviel van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoote C. Bruins.
G. A. RIEPMA.

*** Mijne geliefde Echtgenoot C. C. A. Erdt[illegible] heden zeer voorspoedig bevallen van eene wélg[illegible] DOCHTER.
Groningen, 14 Januarij 1849.
L. L. MENGEL VAN KOETSVELD VAN ANK[illegible]
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DO[illegible] F. S. de Muinck, geliefde Echtgenoote van
J. KEISE[illegible]
Predikant.
[illegible]etsinghe, 14 Januarij 1849.

*** Heden overleed onze waarde Moeder en [illegible] [illegible]r de Weduwe ANNA JOSEPHA WOLFF[illegible] [illegible]ERG, in den ouderdom van ruim 88 jaren.
[illegible]ingen, 13 Januarij 1849.
H. WOLF[illegible]
Uit aller naa[illegible]
[illegible]e *kennisgeving.*
[illegible]erte der Overledene, zullen er geene uit[illegible] [illegible] van Rouw worden aangenomen.

*** Heden trof mij de lang gevreesde slag, d[illegible] God behaagde, door den dood van mijne zijde [illegible] nemen mijnen dierbaren Echtgenoot HARM PIETERS[illegible] MANS, *Burgemeester dezer Gemeente, Administreren[illegible] voogd der Hervormden alhier en Zijlvest van het Ter[illegible] Zijlvest.* Hij bereikte den ouderdom van bijna 43 [illegible] waarvan ik ongeveer 23 met hem in eenen genoe[illegible] echt mogt leven.

Zwaar treft mij dit verlies, te meer nog, daar [illegible] vier nog minderjarige Kinderen zoo zeer de leidi[illegible] zorg van een' liefhebbenden Vader behoeven.

Alleen de hoop op een zalig wederzien, en het v[illegible] wen op Gods ondoorgrondelijke wijsheid strekken [illegible] troost in dezen donkeren weg.
Nieuwolda, 13 Januarij 1849.
G. P. TONKES,
Wedw. H. P. Herma[illegible]

*** Heden avond, omstreeks 7 uur, ontsliep zee[illegible] en kalm, tot mijne, mijner Kinderen, Behuwd- en [illegible] kinderen diepe smart, mijn innig geliefde Echtgeno[illegible] Heer JOANNES BOUWERS, *voormalig Schoolopzie[illegible] het zesde Distrikt dezer Provincie en Rijks-Ontvang[illegible] Gemeente Bellingwolde*, in den gezegenden ouderdo[illegible] ruim drieënzeventig jaren. Zesendertig en een hal[illegible] mogt ik door den echt met hem vereenigd zijn. Na [illegible] afwisselende ongesteldheid van bijna twee jaren, w[illegible] ten laatste nog veertien dagen gekluisterd aan het kran[illegible] waarop hij zwaar, doch tevens zeer geduldig leed. Wel[illegible] den met God en met zijn lot, dankbaar en vol van [illegible] en van liefde ging hij van hier. — Al wie den Over[illegible] *kende* als Christen en als burger, zal gevoelen, [illegible] en mijne Betrekkingen in hem verliezen, en voorze[illegible] onze regtmatige droefheid deelen.
Bellingwolde, 13 Januarij 1849.
M. SONIUS,
Wedw. J. Bouwers.

*** Heden middag overleed mijne dierbare Echtg[illegible] FROUWKE W. MEIJER, in den ouderdom van 50 [illegible] en 5 maanden; zes Kinderen, twee Aangehuwde Do[illegible] en een aanstaande Aangehuwde Zoon betreuren gevoeli[illegible] gemis van derzelver zorgdragende Moeder. — Dienend[illegible] ter kennisgeving aan Familie en Vrienden.
Oude Pekela, 15 Januarij 1849.
T. H. HUT.

*** Groningen, 16 Januarij 1849. Heden avond [illegible] leed mijn oudste Zoon JACOB HIDDES SMIT, i[illegible] ouderdom van ruim 29 jaren.
Wedw. **J. H. SMIT,**
geb. **C. H. TEN POST.**

*** Na eene hevige ziekte van 13 dagen, overleed [illegible] avond te 9 uur mijn geliefde Zoon JAN, in den jeug[illegible] leeftijd van 24 jaren.
Onderdendam, 16 Januarij 1849.
S. J. WEG.

*** Heden morgen overleed, in den ouderdom van [illegible] ren, mijn geliefde Echtgenoot PIETER van BRAAM, [illegible] ven *Timmerman alhier.* Twee Zonen uit een vroeger H[illegible] lijk betreuren met mij het verlies, terwijl vier Kin[illegible] zijn gemis nog niet kunnen beseffen.
Groningen, 17 Januarij 1849.
L. BRAAM, Wed. P. van Bra[illegible]

NB. Ten behoeve van de Weduwe zal de **AFFAI[illegible]** provisioneel worden waargenomen.

*** Na eene gelukkige echtverbindtenis van 21 [illegible] trof mij gisteren, in den laten avond, de gevoeligste [illegible] mijns levens, door het overlijden, in den ouderdom [illegible] 61 jaren, van mijnen dierbaren Echtgenoot J. E. [illegible] JER, mij nalatende *tien* Kinderen, waaronder versche[illegible] nog te jong om hun verlies te kunnen beseffen.
Groningen, 17 Januarij 1849.
GRIETJE MEIJER,
geboren **VAN PELS.**

N.B. Volgens den wil van den Overledene, zal er [illegible] uiterlijke Rouw worden aangenomen. — Zullende de **A[illegible] FAIRE** door de Weduwe worden voortgezet.

. D. H. FIKKERT, te *Amsterdam*, heeft verzonden:

CHRISTELIJK MUSEUM

met PLATEN. 1849.

EERSTE AFLEVERING *f* 0—50.

Christelijk geloof en pligtsbetrachting aan te kweeken, te bevorderen en te versterken en daarbij eene aangename en nuttige uitspanning te verschaffen, is het doel, hetwelk de Redactie zich met de uitgave van dit Tijdschrift voorstelt, en, onder afbidding van den zegen des Allerhoogsten, hoopt te bereiken. De Uitgever heeft voor eene nette en smaakvolle uitvoering gezorgd en door eenen buitengewoon goedkoopen prijs velen in de gelegenheid gesteld, zich dit Werk te kunnen aanschaffen.

OPROEPING.

Al degenen, die iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan den BOEDEL en NALATENSCHAP van wijlen WIEBRAND WILLEMS HOEKSEMA, in leven *Koopman* en *Landbouwer* te *Sauwert*, worden vriendelijk verzocht, hiervan OPGAVE of BETALING te doen, vóór of op den 28sten dezer maand Januarij 1849, ten Kantore van den Deurwaarder F. DE VRIES, te *Obergum*.

De WETTIGE ERFGENAMEN van AAFJE MEERTENS MOLEMA, geboren te *Appingedam*, en overleden te *Makkum*, in *Vriesland*, op den 16den Januarij 1849, worden bij deze, ter bekoming van INLICHTINGEN betreffende hare NALATENSCHAP, opgeroepen, om zich in Persoon of met franko Brieven te adresseren bij den Heer B. J. BOUWES, te *Solwert*, nabij *Appingedam*, of ten KANTORE van den Notaris OOSTERHOFF, te *Makkum*, vóór den 1sten Maart 1849.

LET WEL!

Door Vertrek naar elders worden degenen opgeroepen, welke iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan den ondergeteekende, om daarvan Opgave of Betaling te doen vóór ultimo Februarij 1849.

GRONINGEN, 19 Januarij 1849.

A. P. G. VORMANN.

Vermist.

Bij de DILIGENCEDIENST Onderneming **Concordia** wordt vermist: Een KLEINE ZWART LEDEREN KOFFER, gemerkt met witte letters V. N. Diegene, aan wien dezelve door vergissing *verkeerd* mogt BEZORGD zijn, of EENIG AANWIJS daarvan kan geven, wordt vriendelijk uitgenoodigd, zich daartoe te vervoegen aan het KANTOOR van bovengenoemde DIENST, te *Groningen*.

. Mr. E. VAN EERDE, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op HEDEN, VRIJDAG, den 19den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, T.z., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop te presenteren:

I. Eene BEHUIZING met een mandeelig PLAATSJE, en eene BOVENWONING met vrijen Opgang, staande en gelegen Noordzijde in den Grooten Kromelleboog, te *Groningen*, get. B 147 V, rood I 304.

II. Eene BEHUIZING, staande Westzijde aan de Lage Der-A, te *Groningen*, doende jaarlijks *f* 6—00 grondpacht, get. A 122 V, rood T 112, hebbende eenen vrijen Uitgang in de Sledemenderstraat.

III. Eene BEHUIZING, staande en gelegen ten Oosten op de Driemolendrift, te *Groningen*, op vrij eigen grond, get. Z 34 V, rood S 233.

IV. Eene WONING, staande mede aldaar, op vrij eigen grond, get. Z 35 V, rood S 234.

V. Eene KAMER, staande en gelegen ten Noorden in de Keereweer, op de Driemolendrift, te *Groningen*, get. Z 27 V, rood S 220.

VI. Eene KAMER, staande mede aldaar, get. Z 22 V, rood S 226.

VII. Eene WOONKAMER, staande mede in de Keereweer, te *Groningen*, get. Z 29 V, rood I 228.

Om de Behuizingen en Woonkamers op den 1sten Mei 1849 te aanvaarden, doch perceel VII den 1sten Februarij.

Te bezien op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—4 uren.

Mr. E. VAN EERDE, *Notaris.*

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op HEDEN, VRIJDAG, den 19den Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, get. G 95 V, rood V 28, met derzelver ERF en TUIN, staande en gelegen in den *Paddepoel*, onder *Groningen*, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 2—50.

II. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 8 Bunders best *Groenland*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks, op Midw., tot vaste huur *f* 115—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 7½ Bunders best *Groenland*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks, op Midw., tot vaste huur *f* 100—00.

IV. De VASTE BEKLEMMING van ongeveer 9 Bunders best *Groenland*, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks, op Martini, tot vaste huur *f* 70—00.

Alles toebehoorende aan de Erven van wijlen KLAAS THOMAS NOORMAN en Vrouw. — Om te aanvaarden de Behuizing op den 1sten Mei 1849 en de Landerijen dadelijk na den finalen Toeslag.

. Mrs. J. W. QUINTUS en J. J. DE SITTER, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op MAANDAG, den 22sten Januarij 1849, des avonds te zeven uur, ten Huize van de Erven J. EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek te doen veilen en verkoopen:

I. Eene kapitale BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 2, *DEIKUM* genoemd, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 26 B., 03 R., 90 E. kostelijk *Bouw-* en *Groenland*, zullende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doen *f* 225 — 00. Alles staande en gelegen te *Pieterburen*.

II. De EIGENDOM van het *Land*, onder I vermeld.

III. Den VASTE BEKLEMMING van 1 B., 85 R., 60 E. *Land*, mede aldaar, en wel bij perceel I gelegen, doende jaarlijks op Midwinter, aan de Kosterij van *Pieterburen*, tot vaste huur *f* 30—00.

IV. Den VOLLEN EIGENDOM van 60 R., 30 E. *Binnenland*, en 33 B., 29 R., 60 E. *Kwelder* met den *Aanwas* mede te *Pieterburen*, achter perceel I gelegen.

V. Eene BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 19, met den VOLLEN EIGENDOM van 4 B., 51 R., 10 E. *Binnenland* en van 23 B., 65 R., 20 E. *Kwelder* met den *Aanwas*, mede aldaar gelegen.

VI. Eene BEHUIZING met de BEKLEMMING van het *Heem*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 4—00, mede aldaar staande en gelegen en thans bewoond door A. D. BAKEMA en R. J. KADIJK.

VII. Eene BEHUIZING, geteekend no. 55, met derzelver ERF, mede aldaar staande en gelegen, thans bewoond door BEREND KNOT.

Om te aanvaarden de Behuizingen op den 1sten Mei 1849, de Landerijen op Gregori deszelven jaars. De Bewijzen van Eigendom en Kaarten zijn ter lezing en inzage ten Kantore van eerstgenoemden Notaris.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG, den 29sten Januarij 1849, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein T. G. MEINEMA, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, publiek worden verkocht:

Eene BOERENPLAATS, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van ongeveer 29½ Bunders best *Groenland*, staande en gelegen onder *Dorkwert*, Gemeente *Hoogkerk*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 90—00. Toebehoorende aan de Weduwe en Erven A. J. GERBER. Om te aanvaarden de Landerijen op Gregorie en de Gebouwen op den 1sten Mei 1849.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 30sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke HEEREN BEHUIZING, get. L no. 55 V, met grooten fraaijen TUIN en KOETSHUIS er achter, staande en gelegen Oostzijde aan de Groote Markt en uitkomende aan het Martini Kerkhof te *Groningen*.

II. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martini Kerk te *Groningen*, in de 2de doorloopende Bank voor het voormalig Prinsessengestoelte, get. no. 186.

Beide perceelen toebehoorende aan den Hoog Welgeboren Heer Jonkhr. Mr. J. E. VAN PANHUIJS.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de A-kerk te *Groningen*, in de Noorderrij voor het Officierengestoelte, de 5de plaats in de Bank, get. no. 463.

IV. Een DITO ZITPLAATS in dezelfde Kerk, naast de voorgaande, get. no. 464.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1849.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag: perceel I van 12—4, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen, en de overige perceelen des namiddags van 2—4 uur.

. Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 31sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe J. H. SMIT, aan het Damsterdiep, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene wel doortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, get. O 144 V, staande op eigen grond, Noordzijde aan het Damsterdiep, te *Groningen*, wordende door H. W. DIJKSTRA bewoond.

II. Eene WONING, get. N 242 V, met eenen GANG, PAARDENSTAL en MANDEELIGE PLAATS, staande en gelegen Noordzijde in den Kleinen Oudeweg, te *Groningen*.

III. Eene WOONKAMER, get. O 141 V, staande Oostzijde in den Loppersummer Gang, te *Groningen*.

IV. Eene WOONKAMER, get. O 410 V, staande mede aldaar.

Alles te aanvaarden den 1sten Mei 1849. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

. Mrs. J. W. QUINTUS en E. VAN EERDE, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op DINGSDAG, den 6den Februarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven E. J. TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek te verkoopen:

I. Den EIGENDOM van eene *Boerenplaats*, gelegen te *Finsterwolde*, groot ongeveer 42½ Bunders, bij G. G. MUNTINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op St. Martini verschijnende, huur van *f* 354 — 85.

II. Den EIGENDOM van ongeveer 42½ Bunders *Behuisd land*, gelegen op *den Ham*, bij F. J. BOELENS en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 342 — 15.

III. Den EIGENDOM van ongeveer 21 Bunders *Land*, te *Uithuizermeeden* gelegen, bij D. L. NIJENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 320 — 00.

IV. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders *Land*, te *Visvliet* gelegen, bij de Kinderen van DIEUWKE REITSES onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 212 — 00.

V. Den EIGENDOM van ongeveer 20 Bunders *Land*, te *Oldehove* gelegen, bij I. J. HOMAN en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 160 — 00.

VI. Den EIGENDOM van ongeveer 25 Bunders *Land*, te *Cusemer* gelegen, bij J. H. ROZEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 117 — 00.

VII. Den EIGENDOM van ongeveer 15½ Bunders *Land*, te *Zeerijp* gelegen, bij K. H. HOVING en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 104 — 00.

VIII. Den EIGENDOM van ongeveer 10½ Bunders *Land*, te *Zeerijp* gelegen, bij T. D. VAN HOORN en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 75 — 00.

IX. Den EIGENDOM van ongeveer 16 Bunders *Land*, gelegen onder *Ten Boer*, bij S. H. STEENHUIS en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midwinter, voor *f* 64 — 00.

X. Den EIGENDOM van ongeveer 14½ Bunders *Land*, onder *Ten Boer* gelegen, bij K. L. GROENVELD onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 58 — 00.

XI. Den EIGENDOM van ongeveer 7 Bunders *Land*, te *Ranum* gelegen, bij K. J. BOERMA onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 37 — 50.

XII. De EIGENDOM van eene *Bleek*, te *Appingedam* gelegen, bij PH. R. PLOEGER en Vrouw in gebruik, jaarlijks, op den 1sten Mei, voor *f* 13 — 50.

XIII. Den EIGENDOM van ongeveer 1½ Bunder *Land*, te *Tjuhwerd* gelegen, bij J. K. JANSEN onder beklemming in gebruik, jaarlijks, op Midw., voor *f* 9 — 00.

Alles om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag. De Eigendomsbewijzen en Informatiën zijn ter inzage en te bekomen ten Kantore van eerstgenoemden Notaris.

. In het begin van de maand FEBRUARIJ aanstaande zal, ten overstaan van den ondergeteekende, publiek worden verkocht: eene ruime BEHUIZING, staande tusschen de Heere- en Harderingestratenbogen, aan het Zuiderdiep, te *Groningen*, get. letter V 171 V, toebehoorende aan den Timmerman J. H. WANDELE. Inmiddels UIT DE HAND TE KOOP. Over dit perceel kunnen *f* 1400—00 naar 5 pCt. blijven uitstaan.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

. Ten overstaan van Mr. J. J. CREMERS, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 25sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven EEKHOFF, aan de Groote Markt, worden verkocht:

I. Een aangenaam BUITENVERBLIJF, bestaande uit eene HEEREN BEHUIZING, A 9 V, met KOEPEL, ruimen TUIN, WAGENHUIS en STALLING, op vrij eigen grond, aan de Zuidzijde van het Hoendiep, onder *Groningen*, behoorende aan de Erven van den Heer H. v. D. MOLEN, bewoond door den Heer HESSELINK.

II. Eene ruime BEHUIZING, in de N. Kijk-in-'t Jatstraat, G 64—67 V, zijnde eene *KOEMELKERIJ*, door E. A. BOS in eigendom bewoond, met eene Kamer daarnaast en twee Kamers in de Kruisstraat, met ruimen TUIN, doende tot grondpacht *f* 7—80; inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

III. Eene BEHUIZING, te *Groningen*, in den Kostersgang, P 127 V, met OPENE PLAATS en Vrijen Uitgang, doende tot grondpacht *f* 2—73.

IV. Eene BEHUIZING, bestaande uit VIER WONINGEN, W 77 en 76 V, doende tot grondpacht *f* 0—50, bij het Kadaster I 942 en 943, aan het Zuider Kerkhof en in den Hanebijtersgang.

V. Eene nette BEHUIZING, in de Havenstraat, Oostzijde, E 115 V, op vrij eigen grond, bewoond door KREMER.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1849; te bezien Perceel I den dag vóór en van den Verkoop, van 1 tot 4 uur, op Kaartjes, ten Kantore te bekomen.

. Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke van TIEMEN H. BOEREMA, te *Lagemeeden*, op ZATURDAG, den 27sten Januarij 1849, des namiddags te 1 uur, in het Gemeentehuis, bij H. J. NOORDA, te *Hoogkerk*, publiek veilen en verkoopen:

Eene BEHUIZING en een' TUIN met de VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 Bunder, 37 Roeden en 40 Ellen *Land*, staande en gelegen te *Lagemeeden*, aan de Vaart naar *Stroobos*, nabij het 2de Tolhek, doende jaarlijks op Mei tot huur *f* 15—00.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

. Mr. C. DE RANITZ, Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG, den 29sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. J. S. BONTEKOE, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek veilen en verkoopen:

Eene ruime BEHUIZING, get. lett. I no. 182, rood K no. 60, zijnde eene van ouds zeer neringrijke BROODBAKKERIJ, staande te *Groningen*, in de Oude Boteringestraat, Westzijde, nabij de Groote Markt. Over dezelve kan de halve Koopschat, naar 4½ ten honderd, blijven uitstaan.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1849 en te bezien op den dag van Verkoop, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur, op Bewijzen van Toegang van den Notaris.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

. Op nader te bepalen tijd en plaats, zal, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris, ten verzoeke van den Heer en Mejufvrouw R. G. HOEKSEMA, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Een aanzienlijke, hechtsterke en zeer beklante OLIE- en PELMOLEN, benevens de daarbij staande HEEREN BEHUIZING en TUIN met VRUCHTDRAGENDE BOOMEN, SCHUREN, KNECHTENWONINGEN en verdere GEBOUWEN en ongeveer 3½ B. uitmuntend GROENLAND, staande en gelegen onder *Groningen*, buiten de Ebbingepoort, genoemd *DE HALFWEGMOLEN*.

II. Eene HEEREN BEHUIZING, get. letter D no. 88, staande te *Groningen*, aan de Noorderhaven, Zuidzijde.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

MORGEN, ZATURDAG,

den 20sten Januarij 1849, 's avonds te 6 uur, de gewone VERKOOP van SPEK, ten Huize van J. GROEN, in de O. Ebbingestraat.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, Notaris te *Hoogezand*, zal, op MAANDAG, den 22sten dezer, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS aldaar, bij NIEBOER, ten verzoeke van RIENKES BOONSTRA en Kinderen, publiek verkoopen derzelver navolgende VASTE GOEDEREN, alle gelegen te *Hoogezand*, Zuidzijde:

I. Eene BEHUIZING, D 14 en V 265, met welgelegene SCHEEPSHELLING en TIMMERSCHUUR, V 266, met HEEM en TUIN en drie Kampen uitmuntend GROENLAND, groot 2 B., 1 R., 40 E., Sect. A 391 tot en met 396, waarop *f* 2000 - 00 onder Eerste Hypotheek, à 5 procent, kan gevestigd blijven.

II. Eene BEHUIZING, D 13 en V 264, met HEEM en TUIN, groot 5 R. en 20 E., Sectie A 397.

III. Eene WONING, D 18 en V 270, met HEEM en TUIN, groot 2 R. en 90 E, Sectie A 387.

De Voorwaarden leze men ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

. Mr. H. DE SITTER, Notaris te *Winschoten*, zal, bij publieke veilingen, verkoopen, op MAANDAG, den 22sten Januarij 1849, des avonds te 6 uur, ten Huize van A. J. RUIBING, te *Winschoten*:

I. Eene voor vier jaren nieuw getimmerde BEHUIZING, aan de Torenstraat, te *Winschoten*, waarin een Voorhuis, Woonkamer, Keuken, Kelder, Put, Regenbak en Opene Plaats, zeer geschikt voor een' Rentenier, Scheepskapitein, enz.

II. Een' TUIN aldaar, voorzien van vele fijne Vruchtboomen, Plankketting en Steenen ZOMERHUIS, groot 14 R., 10 Ellen.

III. Een' AKKER, op de Gerst, te *Winschoten*, no. 57, groot 3290 Ellen.

Alles toebehoorende aan den Heer Apotheker J. SCHIERBEEK en Mejufvrouw; te aanvaarden no. 1 op den 1sten Mei e.k., het overige bij den Toeslag; zijnde de Behuizing en de Tuin te bezigtigen op den dag van Verkoop, des voormiddags.

. Mr. H. DE SITTER, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van de Erven van KLAAS EEFTING, ten Huize van A. J. RUIBING, aldaar, op VRIJDAG, den 26sten Januarij 1849, des avonds te 6 uur, publiek verkoopen:

I. Eene nieuwe getimmerde BEHUIZING, no. 210, en TUIN, aan den Visschersdijk te *Winschoten*.

II. Twee HELFTEN in eene TREKSCHUIT van *Winschoten* op de *Nieuwe Schans*, met het REGT van het Veer. Te aanvaarden op den 1sten Mei 1849.

Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van J. D. HESSELINK, wonende te *Groningen*, op DINGSDAG, den 23sten Januarij 1849, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein JAN R. HAAN, te *Oostwold*, in openlijke veiling, ter verkoop aanbieden:

Eene nieuws getimmerde BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 94, met APPELHOF en TUIN, afzonderlijke ARBEIDERSWONING en de daaronder behoorende LANDERIJEN, groot ruim 33½ Bunders, waarvan 8 Bunders tot vaste huur doen *f* 90—00 en de overige 25½ Bunders voor het verlengde tot vaste huur zullen doen *f* 230—00; alles staande en gelegen op de Vennen, onder *Termunten*.

Voorts pl. m. 2 Bunders BEKLEMD LAND, onder *Woldendorp* gelegen, huur doende *f* 18—00.

Alles in huur bij E. A. J. BUSSCHER.

Om te aanvaarden de Bouwlanden in den herfst van 1849, de Groenlanden St. Petri 1850, de Gebouwen op Mei 1850; — kunnende de Kooper de helft van den koopprijs over het gekochte, naar 4%, beleend houden.

De Voorwaarden zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Verkoophuize, zijnde inmiddels nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

. Mr. B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen de Weduwe JAN SYMONS SMID, op WOENSDAG, den 24sten Januarij 1849, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein A. S. DE MUINCK, te *Nieuwolda*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bunders, 70 Roeden *Land*, Oostwaarts te *Nieuwolda* gelegen, zullende tot huur doen *f* 30 — 00.

II. Den EIGENDOM van dezelve.

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen GEERT R. HILBRANDIE, op DINGSDAG, den 30sten Januarij 1849, des avonds te zes uur, ten Huize van den Logementhouder EGGO VAN DIJK, te *Winschoten*, in openlijke veiling te verkoopen:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN met de VASTE BEKLEMMING der daaronder behoorende *Landerijen*, te zamen groot plus minus 34 Bunders, buiten het aanhoorige HOOGVEEN, doende jaarlijks tot vaste huur *ƒ* 160 — 00, alles staande en gelegen te *Winschoter-Zuiderveen*; om de Landerijen dadelijk bij den Toeslag en de Gebouwen den 1sten Mei 1849 te aanvaarden.

De Verkoop-Conditiën zullen acht dagen bevorens ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, zal, ten verzoeke van de Erven wijlen DERK ALBERTS MULDER en Vrouw, op WOENSDAG, den 31sten Januarij 1849, des avonds te zes uur, ten Huize van den Kastelein A. J. RUIBING, te *Winschoten*, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en een TUIN, aan den Visschersdijk te *Winschoten*, tot velerhande Affaires geschikt.

II. Eene HALVE TREKSCHUIT, no. 2, varende van *Winschoten* op de *Nieuwe Schans*, vice versa, met de GEREGTIGDHEID van het VEER; — om te aanvaarden den 1sten Mei 1849.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris*.

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op DONDERDAG, den 25sten Januarij 1849, des morgens te 10 uur, ten Huize der GEMEENTE te *Niekerk*, ten verzoeke van de Erven van JANNES EPPES KREMER en Vrouw, publiek bij perceelen te verkoopen: Eene **BOERENPLAATS**, met de daaronder behoorende LANDERIJEN, te zamen groot 36,64.50 Ellen, alles vrij eigen, waaronder verscheidene perceelen VEENGROND, ter diepte van ongeveer 7 à 8 voet, aan het Water gelegen.

Mr. D. ROESSINGH, *Notaris*.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, ten verzoeke van de Kinderen van wijlen ALBERT S. DIJKEMA en LUIZIENA MICHIELS BRONSEMA, in leven Ehelieden, overleden te *Pieterburen*, op DONDERDAG, den 25sten Januarij 1849, des namiddags te 3 uur ten Huize van SEBO WOLDRING, te *Pieterburen*, bij Strijkgeld verkoopen:

I. Eene ruime BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 80, met de VASTE BEKLEMMING van 28 B., 81 R., 30 E. best *Groen-* en *Bouwland*, met ongeveer 50 Roeden *Land* op *het Aagt*, doende jaarlijks op Midw. *ƒ* 195—50 tot vaste huur.

II. Eene BEHUIZING en SCHUUR, zijnde een *KOOPMANSWINKEL* en *HERBERG*, in het Dorp, met de VASTE BEKLEMMING van 5 B., 11 R., 90 E. *Land*, en pl. min. 50 R. *Land* op *het Aagt*, des jaars op Midw. tot vaste huur doende *ƒ* 71—00.

III. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 77 R., 60 E. *Land*, des jaars op Midw. tot vaste huur doende *ƒ* 30—00. Alles staande en gelegen in en nabij het Dorp *Pieterburen*.

IV. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 70 R., 50 E. *Land*, te *Westernieland* gelegen, des jaars op Midw. huur doende *ƒ* 34—00.

Een gedeelte der Kooppenningen kan over no. I blijven beleend en Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Woensdag, den 31sten Januarij

1849, zal te *Veendam* publiek worden verkocht: het **KOFSCHIP** genoemd *TJARK GIEZEN*, thans liggende te *Delfzijl*, groot volgens Meetbrief 89 Tonnen, met Kompleten INVENTARIS, in den jare 1840 te *Veendam* nieuw uitgehaald.

Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, gedenkt, op WOENSDAG, den 31sten Januarij 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van H. T. ZUIDEMA, Logementhouder op de *Meeden*, publiek in koop aan te bieden:

I. *a.* Eene aanzienlijke, in 1844 geheel nieuw gebouwde **HEEREN BEHUIZING**, waarin onderscheidene BEHANGENE KAMERS, alle van Stookplaatsen en andere Gerijfelijkheden voorzien; met SCHUUR, STALLING en fraai aangelegden TUIN. *b.* Den LOSSEN TUIN, daaraschter gelegen, zijnde vroeger een eind Bovenbouwte, tot aan het Hondepad, en *c.* p. m. 1 B., 25 R. best GROENLAND, gelegen over de *Beneden-Veendijks-Sloot*, achter de Heerd van A. R. DE JONGE. — Alles staande en gelegen op het alleraangenaamste van de *Meeden*, nabij de Kerk, ten Zuiden van den Heereweg.

N.B. Tot *a* en *b* behooren mede de Laan zoo ver de beide Tuinen strekken.

II. Eene BEHUIZING met twee VOORKAMERS, SCHUUR, TUIN en LAAN, in de Oostergilde aldaar, mede ten Zuiden van den Weg.

III. De Plaats **VEENLUST**, groot 19 B., 50 R. toegemaakt LAND, met de daarop staande BEHUIZING en SCHUUR, gelegen ten Zuiden de *Boven-Veendijks-Sloot*, ZEER NABIJ aan de Zuidwending onder *Veendam*; zullende in het vervolg tot huur doen *ƒ* 100—00.

IV. Den EIGENDOM daarvan.

Alles nagelaten door den Heer AIJOLT MENSO TONKES, op de *Meeden* overleden, en perceelen I en II, voor zooverre de Gebouwen betreft, te bezien den dag vóór den Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

R. FEITH.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van GEERT SIEMENS VAN DER LAAN en Vrouw, Landbouwers onder *Oldehove*, op ZATURDAG, den 3den Februarij 1849, des morgens te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Oldehove*, publiek te verkoopen:

I. Eene **BOERENPLAATS**, no. 93, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met het REGT der VASTE, ALTIJDDURENDE en IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf* en *Landerijen*, te zamen groot ongeveer 19 Bunders en 50 Roeden, doende jaarlijks tot vaste huur *ƒ* 180 — 00, en

II. Ongeveer 2 Bunders EIGEN LAND; — alles staande en gelegen onder *Oldehove*.

Mr. M. DE MUINCK.

De Notaris **WAUBERT DE PUISEAU**, in *de Lemmer*, zal, op DONDERDAG, den 15den Februarij 1849, des morgens te 11 uur, ten Huize van A. T. TEITSMA, in *Het Heeren Logement*, veilen, en des avonds te 7 uur, ten Huize van W. H. KORENSTRA, in het Logement *De Wildeman*, aldaar, finaal verkoopen:

Een sedert ruim twee jaren nieuw gebouwd overdekt en gewegerd **HEK-TJALKSCHIP**, genoemd *DE JONGE KLAVERS*, lang 12 Ellen, 4 Palmen en 4 Duimen, wijd 3 Ellen, 6 Palmen en 4 Duimen, en hol 1 El, 8 Palmen en 3 Duimen, geijkt op 82 Tonnen en groot 29 Lasten, thans liggende in de binnenhaven van *de Lemmer*, en laat bevaren geweest door nu wijlen TEUNIS HARKES KLAVER, uitmuntend geconditioneerd, met ZEIL en TREIL, STAAND en LOOPEND WANT, en verder kompleten INVENTARIS, breeder omschreven in de daarvan uitgegeven Biljetten; zullende de Kooper verpligt zijn, om de BOOT met AANBEHOOREN voor de som van *ƒ* 100 bij den Koop over te nemen.

Tot strijkgeld wordt uitgeloofd *ƒ* 75.

Eigendomsbewijzen en Verkoopsvoorwaarden liggen ter inzage ten KANTORE van den genoemden Notaris, bij wien, zoowel als bij den Heer P. SCHOTSMAN, Dz., in *de Lemmer*, nadere informatiën kunnen worden genomen.

*** Op nader te bepalen tijd en plaats en na bekomene regtsautorisatie zullen publiek te koop worden gepresenteerd de onderstaande **VASTE GOEDEREN**, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen de Wedw. H. K. ZUIDERHOEK, in leven Rentenierster te *Nietap*, als:

I. Eene BEHUIZING en TUIN, staande en gelegen te *Nietap*, thans bewoond door K. T. HANGELBROEK.

II. Eene BEHUIZING met differente Vertrekken en ruimen TUIN, ***THEDEMA*** genoemd, mede aldaar, thans bewoond door den Heer J. E. WINTER.

III. Min of meer 3 B., 71 R., 60 E. LAND, gelegen achter *Thedema*, te *Nietap*, en zulks in 6 perceelen.

IV. Min of meer 5 B., 39 R., 90 E. LAND, gelegen bij het *Buggelveld* te *Nietap*, en zulks in 4 perceelen.

V. Eene BEHUIZING en TUIN, te *Leek*, thans bewoond door den Heer CREMER.

VI. Eene BEHUIZING en TUIN, ***HET HOENDERNEST*** genoemd, onder *Tolbert*.

VII. Min of meer 4 B., 43 R., 70 E. HOOILAND of VERGRAVEN VEENGROND, mede aldaar, en zulks in 2 perceelen; — en

VIII. Min of meer 4 B., 10 R., 40 E. HOOILAND, ***DE LANGE JAMMER*** genoemd, gelegen onder *Oostwold*.

Mr. H. P. WICHERS, *Nots.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene ruime, nieuws vertimmerde roijale **BEHUIZING** met een' grooten **TUIN** er achter, staande in eene der Hoofdstraten alhier. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene vrije **KUIPERIJ**, staande en gelegen op vrij eigen Grond, met HOF en TUIN, te *Sauwerd*. Te bevragen bij den Bewoner J. H. KUIPERS.

*** De Landbouwer **H. E. BIEMHOLT** presenteert

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **BOEREN BEHUIZING** met BOUW- en GROENLAND, alsmede VEEN en DAL, te *N. Pekela*, bij de N. Doorvaart.

TE HUUR, TEGEN DEN 1STEN MEI:

Eene BEHUIZING aan den Singel, voorzien van twee Beneden en drie Bovenkamers, KEUKEN, OPENE PLAATS en Regenwater, Linnen- en Turfzolder, enz. Te bevragen bij Timmerman J. VAN BERGEN, in de Hofstraat.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei 1849: Eene groote **HEEREN BEHUIZING** en **TUIN**, staande en gelegen Oostzijde in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*, door Mevrouw de Wedw. DE RANITZ in huur bewoond. Te bevragen bij den Notaris Mr. J. J. DE SITTER, in de Brugstraat.

*** Eene **KAMER** en een **KEUKENTJE** met PUT- en REGENBAK, BLEEK en BLOEMPERK **TE HUUR**, tegen Mei. Adres bij de Wedw. W. G. L. DOORNBOS, aan de Noorderhaven.

TE HUUR,

met den 1sten Mei 1849: Twee **HEEREN BEHUIZINGEN** en een **STAL**. Adres bij B. HEUKERS, Apoortenboog.

TE HUUR, tegen Mei:

Eene nette **BEHUIZING**, staande Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'t-Jatstraat, get. F no. 166, voorzien van twee BEHANGENE KAMERS, KEUKENTJE en eene KAMER daar boven, waarin onderscheidene GERIJFELIJKHEDEN, en een **TUIN** daar achter.

Te bevragen bij den Koopman C. DOBBENGA, in de Zwanenstraat.

DOOR VERTREK NAAR ELDE[RS]

wordt tegen Mei e.k. **IN HUUR** aang[eboden] het van ouds gerenommeerde **KOFF[IJHUIS]** *DE DANIËL*. Informatiën zijn te bek[omen bij] den Ondergeteekende. Brieven franko.

A. VAN ROOSMALEN.

TE HUUR,

tegen Mei e.k.: Eene roijale **BOVENWON[ING]** met VRIJEN OPGANG, bij G. GEERDES, kadoor, in de Zwanenstraat.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: Eene roijale **BO[VEN]WONING**, in de Brugstraat, boven den naar, den Heer Apotheker KAPPERS.

TE HUUR, tegen Mei e.[k.]

Twee roijale, **GEMEUBELEERDE BOVEN[KA]MERS**, bij den Wijnkooper A. A. SMITH, in [de] Heerestraat.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei 1849:

De **BOVENWONING** boven den Boekverkoop[er] L. SCHOLTENS, aan de Groote Markt. Te bevrage[n bij] denzelven.

TE HUUR,

om op den 1sten Mei te aanvaarden, **2 BOVEN[KA]MERS**, uitzigt hebbende over de Groote Markt, bevragen bij E. VAN DAM, Koek- en Banketbakker.

W. N. BOLT,

Commissionair te *Groningen*, heeft de eer te berigten, bij door de Heeren HOOGEWERFF & VAN DER P[...] te *Rotterdam*, belast is met den Verkoop van **KAN[DIJ]SUIKER** en **STROOP**, voor de Stad en de Pro[vincie] *Groningen*.

Daar gemelde Firma voor de Fabrijken te *Rotterdam* uitsluitend voor die van de Heeren P. H. TROMP en CO[MP.] werkzaam is, zal ik door deze en mijne verdere rel[aties] in staat zijn prijswaardige aanbiedingen te doen.

Beste OESTERS

voor *ƒ* **2 — 50** de **Honderd**, bij **H. KOMDEU[R]** in de Harderingestraat.

Brillen

voor **versiende** of **zwakke Oogen**, zeer gemakkelijk bij het Lamp- en Kaarslicht.

Daar het geëerd Publiek mij reeds zulk eene reeks jaren zijn vertrouwen geschonken heeft, acht ik het hier noodig, mij wegens mijne ruim *dertigjarige* ondervind[ing] te vleijen; — ik zal trachten om, door eene honnette beh[an]deling, nog langer in het bezit van hetzelve te mogen blij[ven].

FRANKFORT, *Opticien*, Gelkingestraat.

NB. Ook ruim voorzien van echte *DOLLA[ND]* achromatische **VERREKIJKERS**, EN[Z.]

LET WEL!

Bij den ondergeteekende zijn te bekome[n] versche puik-beste **GEMARINEERDE HARINGS**, à 7½ Ct. het stuk; rekomm[an]deert zich voor al hetgene in een' **FRUIT WINKEL** behoort.

J. J. COHEN, J.R., Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van den Achter-den-Mu[ur].

Bij den Vleeschhouwer **A. HOVING**, in de Oude Boteringestraat, zal op HEDEN word[en] geslagt: een puik vet en blank **ZOET[E]MELKS KALF**.

Bij den Vleeschhouwer **G. HOUMAN**, in de Gelkingestraat, is op HEDEN geslagt: een extra puik vet, blank **ZOETEMELKS KALF** **zonder weerga.**

ER WORDT GEVRAAGD:

EEN SCHERMMEESTER

aan de STUDENTEN-SCHERMSCHOO[L] *MARS*. Die hiertoe genegen zijn, adre[s]seren zich in Pertoon of met franco Brie[ven] vóór WOENSDAG e.k., onder letter M, bij H. LUNSINGH, Kastelein der STUDENTEN-SOCIETEIT.

GRONINGEN, 18 Januarij 1849.

*** Op heden wordt uitgegeven en alom verzonden:

De Aflevering voor de maand Januarij

VAN HET

Tijdschrift voor Nederlandsch Indië.

Jaargang 1849.

UITGEGEVEN WORDENDE DOOR

Dr. W. R. VAN HOËVELL.

INHOUD VAN DE EERSTE AFLEVERING:

1) Het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië, in zijnen oorsprong, lotgevallen en tegenwoordige strekking geschetst.
2) Laboean, Serawak, de Noord-oostkust van Borneo en de Sulthan van Soeloe. Eerste artikel.
3) De Demonstratie der ingezetenen van Batavia op den 22sten Mei 1848. *a.* De publicatie van den heer ROCHUSSEN, van den 27sten October 1848. *b.* Aanvankelijk herstel der grieven van de ingezetenen van Nederlandsch Indië. — *c.* Het adres van den Directeur en de Docenten van de koninklijke akademie te Delft aan den Koning. — *d.* Brochure van den Generaal Majoor A. V. MICHIELS.
4) Varia. — *a.* Het regentschap Pandeglang. — *b.* Laatste berigten omtrent het onderwijs in Indië. — *c.* Een paar vragen. — *d.* Bladvulling.

Elke maand wordt eene Aflevering uitgegeven, zijnde de prijs van den jaargang 1849 voor de Inteekenaren in Nederland bepaald op *ƒ* **12 — 00.**

Bij alle Boekhandelaren kan op dit Tijdschrift worden ingeteekend, alsmede bij den Uitgever **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, bij wien mede op aanvraag de *Eerste Aflevering* ter bezigtiging is te bekomen.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

JANUARIJ, 1848, 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
7	760,64	761,64	762,22	-0,3	0,3	-5,3	0,87	0,89	0,86	W.N.W.	Z.Z.W.	Z.	betrokken	bewolkt	mistig
8	760,84	759,41	759,34	-4,4	-4,2	-7,9	0,89	0,85	0,74	O.	O.Z.O.	Z.O.	»	betrokken	helder
9	752,13	751,57	754,58	-7,0	-6,2	-8,0	0,83	0,93	0,89	Z.O.t.Z.	O.t.Z.	O.Z.O.	»	»	betrokken
10	745,40	739,34	735,62	-7,0	-3,5	0	0,78	0,91	0,84	»	Z.Z.O.	Z.t.O.	»	sneeuw	regen
11	736,41	743,45	752,03	-2,6	-7,5	-9,0	0,96	0,77	0,76	O.t.N.	O.N.O.	N.O.t.O.	regen	regen	sneeuw
12	766,69	761,96	766,19	-8,0	-5,8	-6,7	0,77	0,86	0,83	N.t.O.	O.t.Z.	Z.	sneeuw	sneeuw	bewolkt
13	756,32	754,46	750,50	-2,2	0,8	2,6	0,92	0,90	0,90	Z.Z.W.	Z.t.W.	Z.W.	betrokken	mistig	regen

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 19den Januarij 1849, *no.* 6.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 13 Januarij.

Dingsdag l.l. is te Manchester, in de zaal van het voormalige genootschap ter bevordering van den vrijen handel, eene vergadering gehouden van voorstanders eener financiële hervorming. Omstreeks 12,000 personen hebben aan die bijeenkomst deelgenomen; 4 à 500 hebben te vergeefs toegangskaartjes gevraagd. De heer *Richard Cobden* is de voornaamste spreker geweest. Hij heeft zijn bekend ontwerp, om de uitgaven van den Staat terug te brengen tot het bedrag van het jaar 1835, dat is van ruim 55 op ruim 45 mill. p. st., en zulks voornamelijk door vermindering van de uitgaven voor de krijgsmagt ter zee en te land, welke hij van ruim 18 tot 10 mill. p. st. wenscht terug te brengen, in het breede ontwikkeld.

De vergadering heeft, op voorstel harer bestuurders, besloten, „om mede te werken met de te Liverpool en elders daartoe bestaande genootschappen, om 's lands uitgaven ten minste tot het bedrag van het jaar 1835 te doen verminderen; — om een billijker stelsel van belasting te doen invoeren; — om, ter verzekering van deze hervormingen, eene wijziging van het stelsel van volks-vertegenwoordiging, door middel van uitbreiding van het kiesregt, te bewerken."

— De Dingsdag te Folkestone genomene proef met den onder de zee doorloopenden telegraaf is volkomen naar wensch uitgevallen. De koperen geleiddraden hadden eene lengte van twee mijlen; zij waren toebereid met een mengsel van gutta-percha en zwavel. — De afstand tusschen Folkestone en Point Grinez (het voor den onder de zee doorloopenden telegraaf bestemde punt op de Fransche kust) bedraagt 20 Eng. mijlen; de diepte van het Kanaal verschilt daar van 14 tot 17 vademen.

Verdere berigten nopens het nieuwe Goudland (Californië).

Met betrekking tot Californië, waarop de aandacht nog altijd gevestigd blijft, vindt men in den *Times* van den 11den de volgende, onder dagteekening van den 11den Nov. l.l. uit Lima ontvangen brief:

„Den 9den dezer maand kwam de Peruaansche schooner *Lambaijecana* te Payta ten anker, na eene reis van 40 dagen van Californië. Hij deed deze haven aan, ten einde een' officier van het Amerikaansche leger aan wal te zetten, die met de eerst vertrekkende mail naar de Vereenigde Staten zal vertrekken, overbrenger van eenige pakjes goudstof voor zijn Gouvernement en van het berigt der meest buitengewone ontdekking in de tegenwoordige eeuw, zijnde, volgens de uitdrukking van dien officier en zijne medereizigers, een geheel land vol goud ontdekt. Ook heeft deze officier nog de volgende mededeelingen gedaan:

„Ongeveer 40 mijlen van Monterey, aan de eene zijde van de rivier Sacramento, die in de baai van San Francisco uitloopt, is eene streek lands, ongeveer 100 mijlen lang en even zoo veel breed, ontdekt, hetwelk met stukjes gedegen goud, van een grein tot een pond wegende, als bezaaid is. Of deze goudstreek zich nog verder uitbreidt is nog niet bekend. Vaartuigen, 70 tonnen, en stoombooten, 200 tonnen metende, kunnen de rivier opvaren tot aan den aanvang van dit Eldorado. De *Lambaijecana* had, te Payta komende, ter nauwernood twee bevaren zeelieden aan boord, die daarenboven nog D. 80 in de maand ontvingen. De kapitein van dit vaartuig bekwam alleen voor het overbrengen van den Amerikaanschen officier D. 900; daarna zette hij met zijn vaartuig de reis naar Valparaiso voort.

„Elf schepen, die te Monterey lagen, waren door hunne bemanning verlaten; van sommigen waren de kapiteins insgelijks weggeloopen, ten einde goud te zoeken. Verschillende oorlogsschepen waren genoodzaakt naar zee te stevenen, ten einde voor te komen, dat de geheele bemanning wegliep. Van de compagnie, waarover de te Payta gelandde Amerikaansche officier het bevel gevoerd had, en welke uit 200 man had bestaan, waren alle manschappen weggeloopen, om goud te zoeken. Kleederen, provisiën en arbeiders waren te Californië schrikkelijk duur; zoo werden b. v. daar voor eene oude pet D. 70, voor een' zak meel D. 24 en voor eene deken D. 80 betaald.

„Eenige der gouddelvers hebben van D. 300 tot 800 dagelijks bijeenverzameld, en wanneer zij op eene plaats geen D. 30 of 40 dagelijks maken, verlaten zij die en trekken ergens anders heen."

Indien men dus alle berigten gelooven wil, dan is Californië thans het land, waar de klompen goud van de boomen vallen, zoo men er maar even aan schudt. Weinigen intusschen weten nog, dat het een schiereiland is op de Noord-Westkust van Amerika tusschen de Purperzee of den Californischen zeeboezem en den Stillen Oceaan en dat het zich uitstrekt van Allerheiligenbaai tot aan kaap St. Lucas. San Francisco ligt aan de Campêchebaai in Yucatan, welke baai aldus genoemd wordt, omdat de Campêcheboom er het menigvuldigst groeit. Californië werd in 1535 door *Ferdinand Cortez* ontdekt, later, in naam van Koningin *Elisabeth* van Engeland, door *Francis Drake* in bezit genomen en Nieuw-Albion genoemd. Naderhand kwam dit geweer weder onder Spaansche heerschappij, of liever, even als Paraguay, onder die der Jezuïten. Na de vernietiging hunner orde in 1767, leerde men eerst regt dit land kennen, hetwelk scheepstimmerhout, madera-wijn, granen, vele aloë- en cactus-soorten, zeeotters en andere pelsdieren, zilver en parelen oplevert. De steden of dorpen zijn of militaire zendelingschappen of militaire posten. Het wordt in oud-Californië, 2626 vierkante mijlen groot, met 15 zendelingschappen en de hoofdplaats Lovetto, en nieuw-Californië, 766 vierkante mijlen groot, met 10 zendelingschappen en 4 militaire posten, verdeeld. De bevolking bestaat uit circa 25,000 inwoners, meest wilden van onderscheidene stammen, onder welke de zendelingen tot dusverre niet veel proselieten hebben gemaakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Januarij.

De afloop der beraadslagingen in de Nationale Vergadering van gisteren wordt door bijna al de dagbladen gunstig beoordeeld, en algemeen wordt de meening geuit, dat thans, na het besluit tot in overweging nemen van het voorstel van den heer *Rateau*, ook dezelfde meerderheid het beginsel zal aannemen, dat die Vergadering binnen een' betrekkelijk korten tijd zal worden ontbonden.

— In de aanstaande week zal de president der republiek bij de nationale vergadering de lijst van kandidaten voor het vice-presidentschap der republiek indienen. Men meent, dat de heer *Odillon-Barrot* het eerst op die lijst zal staan. De heer *de Lamartine* heeft geweigerd er op geplaatst te worden. Nog noemt men den heer *Dufaure* als kandidaat.

— Men meent, dat de voorzitter niet geheel ontbloot is van eene zekere kleingeestigheid op het stuk der titulatuur. Niettegenstaande de republiek alle titels heeft afgeschaft, heeft de voorzitter het eenen kapitein der infanterie nog al kwalijk genomen, dat deze hem aansprak met de woorden *mijnheer de voorzitter*. De meeste personen, die van den voorzitter in het dagelijksche leven spreken, geven hem den titel van prins en die het woord tot hem rigten, dien van monseigneur.

— Men kan zich bezwaarlijk eenig denkbeeld vormen van den indruk, welke thans het geschrift van den heer *Guizot*, handelende over de democratie, in Frankrijk maakt. Alle partijen zonder onderscheid erkennen de groote bekwaamheden van den schrijver; de gematigde partij echter gaat verder en vermeent, dat het bedoelde werk, mits met aandacht gelezen en overwogen, allezins kan strekken tot bevordering van den waren voortgang en de juiste beoordeeling van den tegenwoordigen algemeenen toestand. Van de zijde der partij wordt ieder vermaand, om het voorbeeld van den heer *Guizot* te volgen; het verledene te vergeten, alle bitterheid en verwijt achterwege te laten, en alléén het heil des vaderlands voor oogen te houden.

[De belangrijkste vraag, welke de heer *Guizot* zoekt op te lossen, is deze: hoe kan de democratie op hechte grondslagen in Frankrijk gevestigd en door dijken en dammen beteugeld worden, welke haar voor hare eigene uitspattingen behoeden zonder haar tot het niet terug te voeren? De schrijver beweert, dat sommigen de democratie hebben willen grondvesten op reeds lang verouderde denkbeelden en begrippen, en hunne medeburgers onder een juk hebben zoeken te doen bukken, 't welk maar al te gemakkelijk te verbreken is. Anderen vermeenen, dat de wetten de ontwikkeling der vrijheid in den weg zijn en vorderen willekeur en dwingelandij. De heer *Guizot* stelt vooral deze laatsten ten toon met het betoog, dat de democratie, aldus toegepast, het vaderland kan en moet brengen niet onder eenen *Caesar*, maar onder eenen *Catilina*.]

— De heer *de Genoude* meldt thans in de *Gazette de France*, dat hij voortaan zijne belasting weder geregeld betalen zal. „Nu de eerste regeringspersoon van Frankrijk," zegt hij, „door zes millioen Franschen gekozen is, mag niemand hem de middelen ter handhaving van de openbare orde onthouden." Men zal zich herinneren, dat de heer *de Genoude* onder de regering van *Lodewijk Philips* steeds weigerde, zijne belastingen te betalen, waarvan het gevolg was, dat zijn inboedel telkenmale op regterlijk gezag verkocht werd.

— Het deficit in de stedelijke kas van Parijs bedraagt, zegt men, tien millioenen. Van drie mill. dier som is niet te vinden, waar zij gebleven zijn. Het is een kapitaaltje, dat de herinnering aan het provisioneel Bestuur en de republikeinen van den vorigen dag levendig houdt.

— De hoofdstad blijft rustig in weerwil der woelingen van partijen. De benoemingen van prefects, vergezeld van afzettingen van anderen, doen den *National* kreten van toorn en verontwaardiging slaken. De *Reforme* is nog boozer en kwaadaardiger in zijne uitdrukkingen. Spoedig zullen de republikeinsche dagbladen, de bewerkers van den 24sten Febr., het bestuur niet meer ontzien.

— Er schijnt een komplot ontdekt en verijdeld te zijn, dat ten doel had *Abd-el-Kader* te doen ontvlugten. Even als altijd bij dergelijke gelegenheden, was er ook thans weder sprake van, dat Engelsche agenten er de hand in hadden.

— Men schrijft van Turin, den 3den Januarij, aan het Fransche dagblad *le Journal de l'Avin*:

„Zie hier eene tijding van Rome, die zeer nieuw is en welke gij gerust verzekeren kunt, daar ik ze uit eene zekere bron ontleen. De voorgestelde constitutie heeft aan de Romeinen eene ernstige bezorgdheid ingeboezemd over de republiek, die zij niet willen. Terstond openbaarde zich eenë algemeene afkeerigheid. Zeven bataljons der burgerwacht *hebben geprotesteerd* tegen de constituante; de prins *Corsini* heeft even zoo gedaan, en verzocht, om van zijne protestatie acte te nemen.

„Deze manifestatie der burgerwacht van Rome zal voorzeker in geheel Italië een' krachtigen weerklank vinden, en gelijk wij hopen, de ontknooping verhaasten van eene krisis, die iedereen verveelt en die de ontevredenheid van het publiek dagelijks meer en meer doet aangroeijen."

— De berigten uit Rome van den 4den melden, dat aldaar geene geringe verwarring heerschte, vermits, ten gevolge van een derde protest des Paussen, de leden der junta, der stedelijke regering en de bevelhebber der burgerwacht hun ontslag hadden genomen.

Met den inhoud van dit nieuwe geschrift des Pausen is men echter nog niet bekend, en reeds wordt de verschijning van een vierde protest aangekondigd, hetwelk veel krachtiger zou zijn dan de vorigen.

Tevens is gebleken, dat de Regering met den telegraaf bevel heeft gezonden naar Toulon, om met den meesten spoed elf groote en kleine stoomschepen uit te rusten. Vrij algemeen werd verzekerd, dat deze bestemd waren om troepen naar eene Italiaansche haven over te brengen. Men sprak van eene overeenkomst tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Napels, om den Paus in het bewind van den Kerkelijken Staat te herstellen.

Van den 15den. De heer *Marrast* is heden met 477 van de 723 stemmen tot president der kamer herkozen; zijn mededinger, de heer *Dufaure*, had slechts 221 stemmen bekomen.

— Er heeft een tweegevecht plaats gehad tusschen den gewezen pair van Frankrijk *d'Alton Shee* en den heer *Delescluse*, hoofdredacteur van de *Révolution Démocratique*; beide hebben ligte wonden bekomen.

— Het eskader, dat te Toulon in gereedheid wordt gebragt, bestaat, luidens de dagbladen dier stad, uit 11 stoomfregatten, bestemd om 8- a 10,000 man infanterie, kavallerie en artillerie, benevens de paarden, naar de Italiaansche kust over te brengen.

— Uit Spanje wordt gemeld, dat er op den 7den Jan. tusschen Vich en St. Hypolite een zeer moorddadig gevecht heeft plaats gehad tusschen *Concha* en *Cabrera*, waarbij laatstgenoemde, na hardnekkig gestreden te hebben, het onderspit heeft moeten delven.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Januarij.

Op de begrooting van 1849 in België is uitgetrokken tot onderhoud voor vondelingen of verlaten kinderen 145,000 frs. Die kinderen hebben tot hun 20ste jaar domicilium van onderstand, in de plaats, waar de liefdadigheid hen opnam.

Er bestaan in België 5 vondelings-huizen. Men is er op bedacht die langzamerhand op te heffen.

Tot onderhoud, kleeding, slaapstede en voedsel der gevangenen geeft de schatkist 1,600,000 francs.

De heer *Dumortier* klaagt er over in de Kamer, dat de gevangenen beter leven hadden, dan de arme, die in vrijheid met moeite zijn brood verdient. In plaats van zoo veel voor de gevangenen te doen, moest men liever brood geven aan den ongelukkige, die haast sterft van honger.

ANTWERPEN, 13 Januarij.

Men herinner dat over een paer weken na de uitspraek van den jury, vader *Renson* zich in het kabinet van den rechter-onderzoeker aengeboden had, en zich schuldig verklaerde aen het feyt waer voor zynen zoon *Jacobus*, overtuygd van moord op den persoon zyns broeder *Noël*, tot de doodstraf kwam verwezen te worden. Men weét dat den rechter-onderzoeker alsdan vader *Renson*, vier volslage ueren ondervraegd heeft, en dan den ongelukkigen ouderling na zyne wooning liet wederkeeren. De justitie opende vervolgens een byvoegsel van onderzoek. Deze zaek welke de algemeene nieuwsgierigheyd had opgewekt en de mogelykheyd eener gerechtelyke dwaling doende vooruyt zien, had de raedskamer zich nogmaels met de bekentenissen van vader *Renson* nauwkeurig bezig gehouden en het vraegpunt aen haer onderworpen, herhaelde mael diep en rypelyk onderzogt, en heéft dien ten gevolge beslist dat er volstrekt geene redens bestaen om aen de bekentenissen van vader *Renson* eenig gevolg te geven. Deze ordonnantie is gegeven op de gelykformige conclusien van den koninglyken procureur.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 15 Januarij.

Koninklijk Besluit nopens de reorganisatie van het Hooger Onderwijs.

Heden heeft Z. M. het volgende besluit genomen:

„Overwegende, dat bij art. 194 der Grondwet is bepaald, dat de inrigting van het openbaar onderwijs, als voorwerp van de aanhoudende zorg der Regering, door de wet moet worden geregeld, en art. 5 der additionele artikelen voorschrijft, dat de ontwerpen van wet betreffende het onderwijs, zoo mogelijk, worden voorgesteld in de eerste zitting der Staten Generaal, volgende op de afkondiging der veranderingen in de Grondwet, en in allen geval niet later dan in de daarop volgende;

„Overwegende, dat deze grondwettige voorschriften vorderen, dat de Regering zich onverwijld bezig houde met het ontwerpen van wettelijke bepalingen, niet alleen betreffende het lager en middelbaar, maar ook nopens het hooger onderwijs, waarin tot hiertoe niet bij de wet was voorzien;

„In aanmerking nemende, dat het ons verlangen is, dat naauwkeurig en met de meeste zorg onderzocht worde, op welken voet dat hooger onderwijs behoort te worden ingerigt, en welke wijzigingen in de thans bestaande instellingen zullen moeten worden aangebragt, zal het volkomen en in alle opzigten voldoen aan de eischen van dezen tijd, en aan de behoeften van hen, die langs dien weg tot bekwame en nuttige burgers van den Staat behooren te worden opgeleid en gevormd;

„Op het rapport van onzen minister van binnenlandsche zaken van den 6den Januarij 1849, litt. B, 5de afdeeling, ons daarbij kenbaar makende, dat de arbeid der speciale commissie, benoemd bij ons besluit van den 25sten Julij 1848, no. 64, tot herziening der wetten en verordeningen betrekkelijk de geneeskundige staatsregeling en de uitoefening der onderscheidene takken van geneeskunst, eerlang [illegible] heeft onledig gehouden met het onderzoek der grondslagen, waarop, volgens haar oordeel, het onderwijs in de geneeskundige wetenschappen behoort te berusten;

„Gelet op het nader rapport van onzen minister van binnenlandsche zaken, van den 15den Januarij 1849, litt. D, 5de afdeeling,

„Hebben goedgevonden en verstaan:

„1) Eene Staats-commissie te benoemen, die belast wordt met de taak, om ons te dienen van een uitvoerig en uitgewerkt verslag, aangaande den tegenwoordigen toestand en de gebreken van het hooger onderwijs in dit rijk, met duidelijke aanwijzing en uiteenzetting der oorzaken, die tot laatstgemelde hebben aanleiding gegeven, en der middelen, die, behalve eene doelmatige wet op het hooger onderwijs zelf, zouden kunnen worden aangewend, om eene behoorlijke akademische vorming en ontwikkeling der studerende jongelingschap te verzekeren;

„2) Die Staats-commissie tevens te belasten, om, in verband tot hetgene de commissie, benoemd bij ons besluit van den 25sten Julij l.l., no. 64, ten opzigte van het hooger onderwijs voor de geneeskunde zal voorstellen, een wets-ontwerp op het hooger onderwijs, vergezeld van eene daartoe betrekkelijke memorie van toelichting, zamen te stellen;

„3) te bepalen, dat die Staats-commissie zal bestaan uit de navolgende heeren: mr. *D. J. van Ewijck van Oostbroek en tot de Bildt*, staatsraad, gouverneur van Noord-Holland, curator der hoogeschool te Leiden, voorzitter; mr. *J. K.* baron *van Goltstein*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, curator der hoogeschool te Utrecht; mr. *A. J. Duijmaer van Twist*, lid van de Tweede-Kamer der Staten-Generaal; mr. *F. de Greve*, raadsheer in den Hoogen Raad, voormalig hoogleeraar te Franeker; *J. Bake*, hoogleeraar te Leiden; *R. van Rees*, hoogleeraar te Utrecht; dr. *P. Hofstede de Groot*, hoogleeraar te Groningen; mr. *J. de Wal*, hoogleeraar te Leiden, laatstelijk secretaris-generaal bij het departement van binnenl. zaken; dr. *G. Simons*, directeur van de kon. akademie te Delft; mr. *C. W. Opzoomer*, buiteng. hoogl. te Utrecht;

„4). aan het laatstgenoemd lid dezer Staats-commissie, mr. *C. W. Opzoomer*, tevens op te dragen de functiën van secretaris bij dezelve;

„5). te bepalen, dat gemelde Staats-commissie, die hare bijeenkomsten zal houden te Haarlem, van de uitkomsten harer werkzaamheden vóór den 1sten September 1849 aan ons verslag zal doen."

— Men zegt, *dat het tekort van* 15 *millioenen gevonden zal worden, zonder iemand lastig te vallen.* Onder anderen zou Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden in ernstig beraad genomen hebben, om, aangezien de ontstentenis van mannelijke afstammelingen, alsnu, ter liefde des lands, de in vruchtgebruik bezeten domeinen tot verkoop af te staan, welke bedoeld zijn bij de wet van den 25sten Mei 1816, en welker inkomsten, destijds *f* 190,000, sedert moeten zijn verdriedubbeld; onder voorwaarde echter, dat Z. K. H. door den staat gewaarborgd zij van 's jaars de *f* 190,000 te zullen bekomen.

— De vroeger uitgestelde pleidooijen voor den Hooge Raad in de zoo belangrijke en, uithoofde der personen van de gedaagden, zoo veel gerucht makende zaak tusschen den aannemer *G. van Berkum* en de erfgenamen van Z. M. Koning *Willem Frederik* graaf *van Nassau*, over den opbouw der Apeldoornsche kerk, zijn thans bepaald op Donderdag, den 18den Januarij e.k., te 11 uur, en zullen alsdan plaats hebben. Gelijk bekend is, is mr. *Blussé* de advokaat des eischers en mr. *Delprat* die der Hooge gedaagden.

De 's Gravenhaagsche teekenakademie heeft door tusschenkomst van het stedelijk bestuur eene groote aanwinst bekomen. Zij is namelijk in het bezit gesteld van een pleisterbeeld, voorstellende *een' dooden Christus in den schoot van Maria in eene liggende houding*; zijnde een fragment van den beroemden *Michael Angelo*, uit Italië. Het afgietsel, dat daarvan is vervaardigd, is uitmuntend en overtreft alles, wat men dienaangaande tot dus verre heeft gezien. Het is een schoon en zeldzaam fragment uit de oude school en zal bij het groot- en fragment-pleister bij de akademie gebruikt worden.

Van den 17den. De *Staats-Courant* van heden bevat den staat van de opbrengst der middelen in de twaalf maanden van 1848, tegenover de opbrengst van de twaalf maanden van 1847, als: Directe belastingen in 1848 *f* 18,931,536,03, in 1847 *f* 18,477,490,99½, meerder in 1848 dan in 1847 *f* 454,045,03½ (*); in- en uitgaande regten, scheepvaartregten, vuur-, ton- en bakengeld in 1848 *f* 4,194,879,34, in 1847 *f* 5,048,173,62½, minder in 1848, dan in 1847 *f* 853,294,28½; Accijnsen in 1848 *f* 18,996,332,27½, in 1847 *f* 18,325,884,46, meerder in 1848 dan in 1847 *f* 670,447,81½; Registratie-, zegel-, successie-regten, enz., in 1848 *f* 9,487,739,33½, in 1847 *f* 10,119,074,89½, minder in 1848 dan in 1847 *f* 631,335,56; Regt van waarborg op gouden en zilveren werken in 1848 *f* 130,654,88, in 1847 *f* 139,620,95; minder in 1848 dan in 1847 *f* 8,966,07; Posterijen in 1848 *f* 1,367,437,73, in 1847 *f* 1,397,226,12½, minder in 1848 dan in 1847 *f* 29,788,39½; Loterij in 1848 *f* 391,019,50, in 1847 *f* 544,836,00, minder in 1848 dan in 1847 *f* 153,816,50. Totaal minder in 1848 dan in 1847 *f* 552,707,96.

AMSTERDAM, 16 Januarij.

Naar men verneemt, is de Regering ernstig bedacht op het beramen van zoodanige maatregelen, als geschikt zijn, om de tegenwoordige organisatie van het Israelietische kerkgenootschap te doen vervangen door eene andere, met de beginselen der tegenwoordige Grondwet meer overeenstemmende inrigting.

— Ten vervolge op ons vroeger berigt, dat de heer *E. H. von Baumhauer*, hoogleeraar in de schei- en artsenijmengkunde aan het Athenaeum Illustre alhier, voornemens is een avond-cursus te geven over scheikunde, toegepast op koopmanschap en fabrijkwezen en op de zaken van het dagelijksch leven, kunnen wij thans melden, dat de gemelde hoogleeraar een' aanvang zal maken met dien cursus op Donderdag, den 18den Jan. e.k. Wij vestigen met aandrang de aandacht van het publiek op dit verdienstelijk voornemen van den heer *v. Baumhauer*, hopende en vertrouwende, dat velen onzer stadgenooten gebruik zullen maken van deze aangebodene gelegenheid, om zich bekend te maken met de beginselen en de toepassing eener wetenschap, die zoo veelzijdig ingrijpt in de bedrijven van het dagelijksche leven, en bij wier kennisneming zij dus zoo veel belang hebben.

ROTTERDAM, 14 Januarij.

Alhier is veel beweging voor eene expeditie naar Californië. Een huis maakt zich gereed eene groote verzending kleedingstukken te doen. Een ander verschaft zich uitzendingen van levensmiddelen; alles doet vermoeden, dat het spoedig aldaar aan niets zal ontbreken.

ASSEN, 15 Januarij.

De procureur-generaal bij het hof van Drenthe heeft den 13den dezer conclusie genomen in de beide zaken van mr. *W. Hora Siccama*, van Oosterbroek, tegen het plaatselijk bestuur van Eelde en tegen kerkvoogden der Hervormden aldaar, en daarbij geconcludeerd tot afwijzing van de beide appellen, hoofdzakelijk op grond, dat het regt, om een' schoolonderwijzer en een' koster en organist te benoemen, niet was bewezen te behooren onder het regt van collatie. Den 17den Maart e.k. zal het arrest des hoves uitgesproken worden.

MEPPEL, 15 Januarij.

De stedelijke raad heeft aan de Christelijke afgescheidene gemeente alhier vergund, eene maandelijksche kollekte langs de huizen te doen, even als de beide andere gezindheden alhier.

— Zaturdag avond is door het kader onderofficieren en muzikanten der schutterij alhier den hr. mr. *W. J. Tonckens* eene serenade bij fakkellicht gebragt, ten blijke der algemeene belangstelling in zijne benoeming tot lid van de Eerste Kamer voor Drenthe.

GRONINGEN, 18 Januarij.

De *Nederlander* van eergisteren meent, „dat de *Groninger Stads-Courant* — zoo als hij ons blad noemt — zich over het nog niet ter sprake brengen van de vraag omtrent het hooger onderwijs tracht te verschoonen [?], door de opmerking, dat men het vernietigingsplan op zich zelven kan beschouwen, maar ook, zoowel met het oog op de vernietiging der Utrechtsche akademie, ten voordeele

(*) Dit meerdere vloeit voort uit de 8 en 10 pCt. voor kwade posten op het personeel en patentregt vroeger gekort, doch nu onder de opbrengst begrepen, [illegible]

der *beide* overblijvende, als met het oog op het einddoel, om later *ook* die van Groningen op te heffen." — Wij begrijpen zeer wel, dat de *Nederlander* deze onze handelwijze, uit *zijn* oogpunt, met regt „onvoorzigtig en verkeerd" noemt, maar antwoorden hierop slechts met de eenvoudige opmerking, dat *wij* immers niet uit *zijn*, maar uit *ons* eigen oogpunt deze aangelegenheid van den aanvang hebben beschouwd en toch ook hebben moeten beschouwen. — En wat schreven wij in ons nommer van den 12den dezer, waarover de *Nederlander* niet regt tevreden is? „Dat *wij* van oordeel waren, dat de tijd tot spreken *nu* nog niet was gekomen, — althans niet voor Groningen; en dat, *zoo lang* het niet met *zekerheid* bekend was, dat het *ministerie* inderdaad het plan had, thans de Akademie van Utrecht te vernietigen, het *ons* doelmatiger voorkwam, ons niet mede ten strijde aan te gorden." — Welnu! het boven, art. 's Gravenhage, medegedeeld Koninklijk Besluit van den 15den dezer zal kunnen strekken, om den *Nederlander* te doen zien, dat wij niet geheel zonder regt hebben gezegd, dat de tijd van spreken *nu* nog niet was gekomen, om voor den tijd van zwijgen plaats te maken. — Er zijn dagbladen, die begrijpen, dat het op zijn minst betamelijk is, met eenige bedaardheid den loop der zaken eerst af te wachten, voordat zij zich doen hooren; — er zijn anderen, die niet eens de slagen kunnen afwachten, om te kunnen schreeuwen. — Gelukkig, dat de Hooge Regering verstandiger heeft gehandeld, dan vooral de *Utrechtsche* bladen haar hebben doen voorkomen: — zij heeft de wijste partij gekozen, ofschoon het ons voorkomt, dat de Commissie wel wat te uitsluitend uit personen bestaat, die aan 't Hooger Onderwijs zelve verbonden zijn. — Wij, noch iemand ter wereld, kunnen het den *Nederlander* enz. kwalijk nemen, dat zij met kracht opkomen voor het behoud van hunne Hoogeschool, — maar wij keuren het zeer af, dat men aan het ministerie allerlei bedoelingen toekent en der Regering menige onverdiende beschuldiging naar het hoofd werpt, niet omdat *deze* daartoe reeds *voldoenden* grond heeft gegeven, maar omdat men zelf te voorbarig is.

Dat de Groningers niet aarzelen te spreken, als de tijd daartoe gekomen *is*, dit, gelooven wij, behoeven wij niet nader en voorbedachtelijk aan te toonen.

— Ten gevolge der benoeming van mr. G. W. H. baron VAN IMHOFF tot burgemeester der stad Groningen, heeft het Z. M. behaagd, bij besluit van den 9den dezer, no. 74, genoemden heer, op het daartoe door hem gedaan verzoek, eervol te ontslaan als raadsheer in het provinciaal geregtshof van Groningen.

— Men verneemt, dat de hoogleeraar P. HOFSTEDE DE GROOT weder zal aanvangen *Voorlezingen over de Geschiedenis der opvoeding des menschdoms door God* te houden, ten vervolge van de uitgegevene. Ze zullen nu handelen over die opvoeding *naar de Schriften des Nieuwen Verbonds*, en nu ook voor Dames zijn opengesteld. De eerste zal plaats hebben op Zaturdag, den 27sten Januarij, te 3½ uur precies, in de benedenzaal van het Concerthuis alhier. In dat huis ligt eene lijst van inteekening; de kleine som voor toegang te betalen, wordt, na aftrek der onkosten, voor weldadige einden besteed.

— Men zal zich herinneren, dat in den vorigen herfst aan het Nieuwe kerkhof te Groningen, eene vooronderstelde betoovering van een kind aanleiding heeft gegeven, dat een voorbijganger als toovenaar is aangezien, in de woning van een' barbier gesleurd, en aldaar mishandeld. Spoedig daarop zijn drie personen, ter zake dier mishandeling, voor de correctionele regtbank gedagvaard, doch uit hoofde der ziekte van een' hunner is destijds de zaak uitgesteld. Heden zijn zij wegens deze geweldadigheden ieder tot gevangenisstraf van eene maand veroordeeld. Op de teregtzitting werden onder de getuigen eenigen opgemerkt, welke in hunne domme verblindheid tegen den vermeenden toovenaar, met terzijde stelling van hunne godsdienstige en burgerlijke verpligtingen, van de waarheid afweken, om aan de regtmatigste straf diegenen te onttrekken, welke de voor elk noodige persoonlijke zekerheid ergerlijk hadden geschonden. De menigte toehoorders was zoo groot, dat de ruime zaal der regtbank ze nauwelijks kon bevatten. Men scheen te verwachten, dat een heksenproces zou worden opgevoerd gelijk aan die, welke vóór eene, twee of drie eeuwen tot schande der menschheid hebben plaats gehad; doch de menigte was zeer teleurgesteld, daar de regterlijke autoriteit in dier voege de zaak heeft behandeld, dat over de toovenarij slechts zeer weinig werd gesproken: — men heeft alzoo gezien, dat de regter in 1849, hoezeer de toovenarij als een nietswaardig verzinsel beschouwende, daarentegen iedere persoonlijke aanranding strengelijk te keer gaat.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 13den Januarij 1849, no. 35, zijn tot derzelver tegenwoordige functiën herbenoemd en bij continuatie aangesteld, onder anderen, de navolgende titularissen: in het kanton Winschoten, tot plaatsvervangend kanton-regter mr. J. S. G. KONING; en in het kanton Zuidbroek, tot kanton-regter mr. J. GOCKINGA.

Door den minister van justitie is, onder dagteekening van den 10den dezer, aan zijne onderhoorige beambten toegezonden de volgende Circulaire:

„'s GRAVENHAGE, 11 Januarij.

„Een nieuw tijdvak opent zich voor Nederland. De gegoede burgerij heeft thans de vertegenwoordigers der natie benoemd. Weldra zal zij ook tot de onmiddellijke verkiezing der provinciale staten worden geroepen, en zal een nog veel grooter getal kiezers, dan thans werd geroepen, de leden der plaatselijke besturen benoemen. De band tusschen het volk en hen, die voor zijne belangen zorgen, is daargesteld. Het behoort een band van liefde, van bescherming en eenparige medewerking te zijn. Het is mijne bedoeling niet, al de gevolgen, die hieruit voor het welzijn van den Staat kunnen voortvloeijen, te schetsen; maar ik acht mij verpligt den invloed aan te wijzen, welke deze nieuwe toestand onzer maatschappij op de justitie moet uitoefenen. De zekerheid van personen en eigendommen maakt den grondslag van geheel het maatschappelijk verkeer der menschen uit.

„De mensch vervalt tot den staat van het gedierte, zoodra hij dit miskent. Het is de pligt van allen: daar, waar het pas geeft, deze waarheden in te prenten, en den armen de overtuiging te geven, dat zij den eigendom vernietigen zoo zij hem aantasten, omdat alle eigendom zijne waarde verliest, zoodra de zekerheid van het bezit ophoudt. Wie toch zou de aarde, door God aan den mensch gegeven, vruchtdragend maken, indien hij niet verzekerd is de vruchten van zijnen arbeid te zullen plukken? En de ontginning en vruchtbaarmaking der aarde is het eerste beginsel van allen rijkdom. De min kundige bevat, in den zamengestelden toestand der maatschappij deze waarheid soms niet genoeg: het moet hem aanschouwelijk worden gemaakt, de armste heeft belang bij de eerbiediging van den eigendom, want zonder zekerheid van den eigendom is er geen verdienste meer voor hem, is er geen hulpbetoon meer voor hem in den nood. Het is de pligt der justitie de handhaving dezer waarheid nadrukkelijk te verzekeren, maar tevens is het de pligt van alle goede ingezetenen haar daartoe de hand te leenen. Elke aanranding der veiligheid van personen en eigendommen is wanorde, en in een vrij land, waar het volk tot de regering medewerkt, is een ieder verpligt het zijne tot wering van wanorde bij te dragen.

„Om hiertoe te geraken, moeten alle dienaren der geregtigheid, hoe hoog of hoe laag ook geplaatst, dit aanmoedigen en door gematigdheid en zachtzinnigheid den geest der burgers tot medewerking stemmen. Is er eene misdaad gepleegd, zij moet niet verborgen blijven, zij moet zoo veel mogelijk, vooral in de plaats waar zij is gepleegd, met alle omstandigheden, die tot ontdekking der schuldigen kunnen leiden, openbaar worden gemaakt, een ieder moet worden uitgenoodigd daaromtrent inlichtingen te geven. Alleen moeten medewerken om den schuldige uit te vinden. Zoo wordt bijna kosteloos de veiligheid van personen en goederen verzekerd. Zoo bewaart een verstandig en vrij volk de orde, en toont het zich zijner vrijheid waardig.

„Deze openbaarheid heeft een drievoudig voordeel. Zij is de schrik der schuldigen, zij maakt de ingezetenen behoedzaam en waakzaam, en zij wekt den ijver van de officieren van justitie en policie op. De geregtigheid, die straft, moet geene gebelgde magt zijn, die wraak vraagt, zij straft om te beteugelen, om de boozen te bedwingen en de goeden te beschermen.

„Zij heeft een' afschuw van wreedheid en spreekt geen zwaarder straffen uit, dan de veiligheid van personen en goederen volstrekt eischen. Straffende vergeet zij niet, dat het zwakke menschen zijn, die zij treft, maar zij is ook onverschrokken in de toepassing der wet als het belang der maatschappij die in alle hare gestrengheid vordert. Wanneer op dezen voet de geregtigheid wordt uitgeoefend en hare dienaren steeds met welwillendheid en bereidvaardigheid de klagten en inlichtingen der ingezetenen ontvangen, zullen deze thans, nu zij als staatsburgers zijn erkend, den pligt gevoelen, die op hen rust, om met al hun vermogen mede te werken, ten einde de justitie in de gelegenheid te stellen den haren te vervullen. De misdaad moet niet ongestraft blijven, maar opdat zij dit niet blijve, moet zij niet onbekend zijn, en behoort een ieder mede te werken en inlichtingen te geven. Dit is burgerdeugd en burgerpligt. Het gezag staat niet meer tegenover de ingezetenen, het bestaat voor hen; welwillend vindt het ondersteuning, en het wordt, in het belang van allen, krachtig door die ondersteuning. De ingezetenen moeten niet alleen aangemaand, maar aangemoedigd worden, der justitie, die hen beschermt, behulpzaam te zijn. Voldoen zij daaraan, dan wordt de straffeloosheid onmogelijk, en door de zekerheid der straf kan de gestrengheid der straf verminderen, en door de vermindering der gestrengheid der straf zal er weder meer bereidvaardigheid tot het aangeven van misdaden en tot het aanwijzen der misdadigers gevonden werden. Het een werkt hier het andere in de hand, en zoo kan er, wanneer elk zijnen pligt beseft, zonder groote kosten, eene tot nog toe ongekende zekerheid in de maatschappij bestaan.

„Ik meen deze denkbeelden en inzigten aan alle magistraten te moeten mededeelen, en daaraan de meest mogelijke bekendheid te moeten geven. Ik wensch ze vooral aan alle besturen van gemeenten, en aan allen, die met de policie zijn belast, in te prenten, op dat zij in toepassing mogen worden gebragt en de overtuiging bij allen levend worde gehouden, dat de beste bescherming in die van alle eerlijke lieden en goede burgers onderling.

„Ik zend daarom afdruk dezer aan alle regts-collegiën, gemeente-besturen en policie-ambtenaren.

„DONKER CURTIUS."

De inspecteurs der gestichten voor krankzinnigen in ons rijk, de heeren G. J. FEITH en SCHROEDER VAN DER KOLK, hebben in de *Staats-Courant* een allerbelangrijkst overzigt gegeven van de verbeteringen, hier in de laatste jaren in de verpleging van krankzinnigen daargesteld. Zij eindigen dat overzigt aldus:

„Wij durven intusschen vertrouwen, dat uit den inhoud dezes overtuigend voortvloeit, dat de pogingen door de Regering en, op haar voetspoor, door zoo velen als in de zaak betrokken zijn, aangewend, om de verzorging der zoo ongelukkige krankzinnigen, van den zeer lagen trap, waarop die nog voor weinige jaren in Nederland stond, te verheffen tot dien toestand, dat dit Rijk, ten dien opzigte, de vergelijking met de meest begunstigde Staten kan doorstaan, in een betrekkelijk kort tijdvak, met eene ongewoon zegenrijke uitkomst bekroond zijn geworden, hetgeen voorzeker voor allen, die dienstbaar kunnen zijn aan de verdere nog meer volkomene bereiking van het doel, tot de krachtdadigste opwekking kan verstrekken, om met al hun vermogen daartoe te blijven medewerken."

In een in de *Arnh. Courant* medegedeeld schrijven uit Venlo werd gerept van een bezwaar betrekkelijk de vertegenwoordiging van een gedeelte der provincie Limburg in de Tweede Kamer der Staten Generaal. Dat bezwaar komt het *Handelsblad* voor weinig beteekenend te zijn; de oplossing er van, zegt het, ligt in de slotbepaling van het voorloopig kiesreglement, waar men leest: „Aan gedeputeerde Staten der onderscheidene provinciën wordt overgelaten alle zoodanige maatregelen te nemen, als tot de rigtige uitvoering van dit voorloopig kiesreglement vereischt worden en alle oprijzende geschillen of bezwaren te beslissen."

De oud-studenten van het Deventersch athenaeum hebben het plan gevormd, om in dit jaar eene reunie te houden te Deventer.

Stedelijke Begrootingen over 1849.

Uit de begrooting der stad 's Gravenhage voor den jare 1849, waarvan ook exemplaren verkrijgbaar zijn gesteld, blijkt, dat de ontvangsten geraamd zijn op *f* 761,728—77½, en de uitgaven op *f* 760,838—44½, zoodat de begrooting een goed slot aanbiedt van *f* 890—33. De bevolking bedraagt 69,492 zielen.

Bij de begrooting over 1849 van de stad Alkmaar zijn de ontvangsten geraamd op *f* 123,226—55, de uitgaven op *f* 104,054—85 en alzoo het batig saldo op *f* 19,181—70. De bevolking bedraagt 9835 zielen.

In Londen is RICHARD COBDEN thans wederom de man van den dag: — zijn strijd tegen het Budget is in volle werking, en op het punt, om voor de Aristokratische partij des Parlements — zij moge zich Whig, of Tory noemen — even zoo moeijelijk te worden, als de zevenjarige strijd tegen de Korenwetten, welke met eene veel geringere magt begon, dan de thans in werking zijnde beweging voor de hervorming in de Financiën. — In Liverpool bestaat reeds eene Financiële-hervormings-Associatie, wier takken bereids 450 leden van bestuur tellen, die geld willen voorschieten. Manchester heeft zich door eene grootsche demonstratie daaraan aangesloten.

Voor een paar dagen vond nu te Londen in „Freetrade-hall," de eerste vergadering van de nieuwe vereeniging plaats; 12,000 entrée-biljetten werden verkocht en meer dan 5,000 personen moesten door gebrek aan ruimte afgewezen worden. Zoo propvol als dit maal, was de Hall zelfs ten tijde van de Korenwet nooit geweest. — Dit is alzoo de aanvang van een nieuwe periode der Engelsche Financiën, en men kan verzekerd zijn, dat er nog hard — en misschien ook nog lang — zal gestreden worden door de geduchte league, aan wier hoofd een man staat, als RICHARD COBDEN.

(*Ingezonden.*)

GRONINGEN, 18 Januarij.

Eergisteren had alhier de jaarlijksche openlijke vergadering plaats van de leden der in deze stad gevestigde Akademie van Beeldende Kunsten, Bouw-, toegepaste Werktuig- en Zeevaartkunde onder den naam *Minerva*, in dewelke tevens op eene feestelijke wijze het vijftigjarig bestaan van den oudsten tak dier akademie herdacht en gevierd werd. De voorzitter van het Bestuur, mr. A. MODDERMAN, na in bij die gelegenheid eene redevoering, waarin hij, na in algemeene trekken den onmiskenbaar nuttigen en heilzamen invloed te hebben aangewezen, welke die inrigting, sedert hare oprigting in het laatst der vorige eeuw, op de handwerkende klasse en op de daarvan had uitgeoefend, op eene krachtige wijze deed uitkomen, hoe deze en soortgelijke instellingen, juist in den tijd dien wij beleven, van het hoogste belang te achten zijn, en eene algemeene ondersteuning en deelneming verdienen; instellingen toch, die, naar zijne meening, vooral daarom niet genoeg konden worden aangeprezen, omdat zij, wel verre van het hoofd van den handwerksman op te vullen met eene gebrekkige kennis van vele voor hem geheel onbruikbare wetenschappen, slechts die kundigheden trachten te verspreiden, welke den ambachtsman in het vervolg van tijd bevorderlijk kunnen zijn in de meer oordeelkundige en grondige beoefening van zijn beroep, iets waardoor, daarvan hield de spreker zich overtuigd, alleen die echte vooruitgang konde geboren worden, welke zich, met terzijdestelling van eene ijdele en dwaze zucht tot standsverheffing, slechts de vermeerdering van zedelijke en stoffelijke welvaart der burgers ten doel stelt in en binnen de grenzen van den maatschappelijken stand, waarin ieder hunner door de Voorzienigheid geplaatst is.

Na eene korte pause sprak de heer dr. W. HECKER eenige dichtregelen uit, waarin ook hij, doch onder een' anderen vorm, aantoonde, hoe magtig veel de verspreiding van nuttige kundigheden en wetenschappen onder alle klassen der maatschappij, tot waarachtig volksgeluk moet werken, en daaruit met betrekking tot de Akademie *Minerva* opmerkte, hoe die instelling gezegd konde worden meerdere schatten in zich te bevatten en alom te verspreiden, dan al het Californisch goud den gelukzoeker konde aanbieden. Daarna had de uitdeeling plaats van de premiën en geschenken in de jaren 1847 en 1848 aan de leerlingen toegewezen, waarbij die leerlingen door den voorzitter met eenige regt hartelijke woorden werden toegesproken.

Eindelijk beklom de heer MODDERMAN nogmaals het spreekgestoelte, ten einde de verschillende bij de Akademie geplaatste onderwijzers voor den door hen in de warme neming hunner betrekkingen aan den dag gelegden ijver te bedanken, meer bijzonder om den heer J. VAN CLEEFF, die in het afgeloopen jaar, gedurende een tijdvak van 25 jaren, onafgebroken als Lector in de wiskundige vakken met den meesten ijver en het beste gevolg aan de Akademie werkzaam was geweest, de zoowel verdiende openlijke hulde des Bestuurs toe te brengen voor de onvermoeide pogingen, door hem ten nutte der Akademie en derzelver leerlingen aangewend, en denzelven tevens ten blijke daarvan eene in goud geslagen en met naam en jaartal voorziene Akademische medaille uit te reiken. Zigtbaar was de indruk, die deze plegtigheid op den achtenswaardigen onderwijzer, zoowel als op de geheele vergadering, maakte, en niemand was er voorzeker, die niet van ganscher harte instemde met al het goede, wat den bekwamen man werd toegewenscht.

Mogt de plegtige en doelmatige viering van dit vijftigjarig feest, dat door een groot aantal leden, vrouwen en genoodigden werd bijgewoond, iets bijgedragen hebben, om de verflaauwde belangstelling in en ondersteuning van de zoo hoogst nuttige en inderdaad heilzaam werkende inrigting op te wekken en aan te moedigen; — mogt door het daar verhandelde den ingezeten dezer stad en provincie, die iets van het zijne kan afzonderen, meer duidelijk geworden zijn, hoe niet alleen pligt, maar ook welbegrepen eigenbelang de instandhouding en uitbreiding dier inrigtingen gebiedend vordert, welke den vooruitgang van den arbeid mede bevorderen en zoodoende zonder het uitreiken van aalmoezen, de meer en meer toenemende verarming der arbeidende en handwerkende klasse zooveel mogelijk trachten te voorkomen. Dat wenschen wij hartelijk!

Akademie-nieuws.

Wij maken onze lezers oplettend op het belangrijk Koninklijk besluit nopens de *Reorganisatie van het Hooger Onderwijs* in ons Vaderland, hetwelk wij boven, onder 's Gravenhage, in zijn geheel mededeelen.

Ook verwijzen wij tevens naar het antwoord aan den *Nederlander*, hetwelk wij, onder Groningen, aan dat Utrechtsche blad voor heden hebben gegeven.

Kunstnieuws.

Wij vernemen met belangstelling, dat het Concert ten behoeve van het fonds tot werkverschaffing aan de Algemeene armen, hetwelk, op uitnoodiging van het Algemeen Diakengezelschap alhier, door het Muzijkgenootschap APOLLO zal worden gegeven, plaats zal hebben in het begin der volgende maand, en dat alles nu reeds zamenloopt om ook dit jaar een' even rijken oogst voor de zoo weldadige werkverschaffing aan de armen te gemoet te zien, als waarover men zich ten vorigen jare mogt verheugen.

Ook hebben wij met wezenlijke belangstelling vernomen, dat de gezusters SMITH, de zoo loffelijk bekende pianistes, die zich, door een' zamenloop van treurige omstandigheden, sedert geruimen tijd niet op een Concert hebben laten hooren, voornemens zijn, mede in den aanvang der volgende maand, een Concert te geven. Het is ons zeer aangenaam te kunnen mededeelen, dat, zoodra dit haar plan aan eenige mensch- en kunstvrienden was bekend geworden, dadelijk zich eene zóó werkdadige en welwillende deelneming heeft geopenbaard, dat men ook van dat Concert de schoonste uitkomst mag te gemoet zien. En wij hopen en vertrouwen zulks te meer, omdat niet alléén door het welslagen van deze onderneming eene toekomst mede kan worden verzekerd, maar vooral ook omdat de beide kunstenaressen in allen opzigte de deelneming verdienen, die haar ten deze ongetwijfeld algemeen zal te beurt vallen.

JENNY LIND gaf dezer dagen te Liverpool een concert ten voordeele van een hospitaal. De opbrengst bedroeg ruim achttien duizend guldens.

Even voor den aanvang van het concert werden er nog biljetten genomen à vierentwintig guldens het stuk.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

Te ROTTERDAM zijn, van den 12den tot en met den 15den Januarij, bijgekomen 3 lijders, 2 overleden en 4 hersteld.

Te DORDRECHT zijn sedert onze laatste opgave geene Cholera-zieken aangegeven.

Te UTRECHT, van den 7den tot en met den 14den Januarij, zijn bijgekomen: 22 lijders, 12 overleden en 24 hersteld; totaal 421 lijders, 214 overleden, 181 hersteld.

Te GLASGOW zijn den 10den dezer 163 cholera-lijders bijgekomen, 50 overleden en 61 hersteld; den 11den 113 lijders bijgekomen, 41 overleden en 51 hersteld, en den 12den 92 lijders bijgekomen, 32 overleden en 62 hersteld.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 12den tot en met den 18den Januarij zijn te *Groningen* geboren 8 zoons en 11 dochters; gehuwd 2 paren; overleden 11 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ

ROTTERDAM, 15 *Januarij*. Tarwe. Bij uitslijting 160 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 270; 157 ℔ Bovenlandsche *f* 240. — Rogge. In veiling: 123/124 ℔ min of meer beschadigde Stettinsche *f* 134, *f* 135, *f* 136, *f* 137 opgeruimd.

AMSTERDAM, 15 *Januarij*. Van Tarwe verkocht bij gerijven: 127, 128 ℔ b. Poolsche *f* 320, *f* 322; 130 ℔ n. Geldersche *f* 240. — In de overige artikelen is niets gepasseerd.

Koolzaad, verkocht: Zeeuwsch 60½ p. vl.; o. Holstein 61 p. vl.; op 9 vat in Sept. en Oct. 61 p. vl. — Lijnzaad: 111, 112 ℔ Odessa *f* 260. — Raapolie dadelijk iets flaauwer, op levering met weinig handel in een doen: op 6/w. *f* 39; in de stad *f* 40; vlieg. *f* 38; Mei *f* 37; Sept. en Oct. *f* 36 a *f* 35,75; Nov. *f* 36. — Lijnolie op 6/w. *f* 26,50; vlieg. *f* 25,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 34,50; vlieg. *f* 33,50. — Raapkoeken *f* 52 a *f* 55. — Lijnkoeken *f* 8 a *f* 10.

AMSTERDAM, 17 *Januarij*. Van Tarwe bij gerijven verkocht: 128 ℔ b. Pools. *f* 322; 126, 130 ℔ n. Geld. *f* 225, *f* 240. — In de overige artikelen is niets gepasseerd.

Koolzaad op levering van het najaar 1 p. vl. lager; op 9 vat in Sept. en Oct. 60 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 114 ℔ Tilsch *f* 255. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer: op 6/w. *f* 38,50; vlieg. *f* 37,50; Mei *f* 36,75 a 50; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 35,75 a 50. — Lijnolie op 6/w. *f* 26,50; vlieg. *f* 25,50. — Hennepolie op 6/w. *f* 34,50; vlieg. *f* 33,50.

LONDEN, 12 *Januarij*. Hollandsche Boter was weinig aan de markt en daar er eene goede vraag was, betaalde men vaste prijzen voor de beste soorten, terwijl de goede en middel kwaliteiten 2 sh. hooger werden betaald. De inferieure kwaliteiten gaan steeds traag af tot lage prijzen. Men noteert: bestel Friesche 100 à 104 sh.; inferieure 64 à 90 sh.; Hollandsche 80 à 92 sh.; Zwolsche 80 à 88 sh.; Groninger 64 à 68 sh.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 17 *Januarij*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 49⅛, 49 1/16, 49⅛; Dito Cert. 3 pCt. 59⅛, 59¼; Dito dito op resc. 4 pCt. 76⅛, 76⅜, 76¼; Amortisatie-Syndic. 3½ pCt. 76⅛; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCts. 80⅛. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 42, 42¼, 42. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 11⅛, 11½, 11¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 11 3/16, 11 5/16, 11 3/16; Dito bij Dito, Onbep. Stukken, 5 pCt. 10⅝, 10¾; Dito 3 pCt. 30⅛; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 19 13/16, 20¼, 20 1/16; Coup. Ardoin 7½, 8¼; Passive 3⅞, 3 13/16; Fransche Uitgestelde 3 3/16, 3¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 26 13/16, 26⅝; Dito Dito 4 pCt. 27 13/16, 27⅞.

RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101, 101⅛; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 89¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 80⅝, 80½; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 80⅛; Cert. van Inschr. in Assign. 6 pCt. 61¼, 61 5/16. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. 128, 128¼. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 73½, 74, 73¾; Dito 2½ pCt. 38⅞, 39⅛; Amerik. Bank-Act. 3 15/16, 4 1/16, 4; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 85; Braz. 5 pCt. 80, ¼; N. Mex. 5 pCt. 26⅛, 7/16, ⅜; Peru 6 pCt. 35, Grenada 1¼ pCt. 16½, ⅜; Ecuador 2⅝; Venez. 2½ pCt. 20⅜, ½; Grieken 5 pCt. 3 13/16.

Holl. fondsen waren heden prijshoudend bij eenige affaire in Integralen.

In Spaansche was de handel wederom zeer uitgebreid en de stemming, ondanks veelvuldige winstrealisatien, tamelijk vast.

Russische, Oostenrijksche en Portug. bij eenige affaire bijna onveranderd.

Naar Brasil. en Mexik. was tot verhoogde koersen veel vraag.

Braz. 1824 v. 200 p. st. 77½, 78; Dito 1839 v. 100 p. st. 77½; Venez. Uitg. Onbep. St. 6⅞; Grenada Onbep. St. 1½ pCt. 15⅞, 16; Dito Uitg. 3½, 3/16; Bl. Gr. Onbep. St. 3 11/16, ¾; Peru Coup. *f* 2⅞, 1 15/16; Bl. Gr. Coup. *f* 13/16.

Koers van het geld: Beleening 2½; Prolongatie 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 49⅛; Ard. à 510 £ 11 3/16 a ¼; Binnenl. 3 pCts. 120 1/16; Metall. 2½ pCt. 39; Ecuador 2 11/16.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger. Courant van den 19*den Januarij* 1849, *no.* 6.

PARIJS, 16 Januarij.

Pierre Bonaparte heeft zich geheel in de armen der *heftige republikeinen* geworpen. Hij is secretaris geworden van de commissie, welke verslag moet uitbrengen over het voorstel ter ontbinding van de Nat. Vergadering, en is *niet* genoodigd op den laatsten, door den Voorzitter gegeven diplomatieken maaltijd.

— Op het voorstel van den heer *Buchez*, heeft de raad van de Seine besloten eene belasting op de biljards te leggen.

— Het getal der gedeporteerden, dat in vrijheid zal worden gesteld, beloopt ongeveer 1000.

— Het schijnt zeker, dat de expeditie van Toulon, zullende bestaan uit 6 à 8000 man, naar Civita Vecchia bestemd is, en ten doel heeft, den Paus in zijn wereldlijk gezag te herstellen. — Frankrijk zou echter te gelijken tijd de Constitutionele instellingen van Italië beschermen.

Van den 17den. Het zeggen is, dat de commissie voor de aangelegenheden van de openbare drukpers, niet alleen het zegel en het monopolie van de boekdrukkers wil afschaffen, maar ook den borgtogt; — maar dat zij tevens de drukkers mede-verantwoordelijk wil stellen, en de schrijvers noodzaken, om alles wat zij mededeelen met hunnen naam te onderteekenen.

— Er zijn geruchten in omloop, dat het Gouvernement met eenige kapitalisten in onderhandeling staat tot het sluiten van eene leening van 300 millioenen francs.

— De abt *Marini*, een der secretarissen van den Paus, is met depêches van den H. Vader uit Gaëta te Parijs aangekomen.

In het dagblad *Univers* vindt men den tekst van eene proclamatie van den Paus, houdende eene excommunicatie, door hem uit Gaëta geslingerd tegen allen, die deel aan de jongste gebeurtenissen te Rome hadden genomen. Dit merkwaardige stuk mededeelende, voegen wij er bij, dat het, te Rome bekend geworden, aldaar geene andere uitwerking heeft gehad, dan dat het volk al de kardinaalshoeden, welke het in de hoedenwinkels vond, in den Tiber heeft geworpen! — [Men vergete echter niet, dat dit berigt wordt medegedeeld door de Romeinsche dagbladen, die allen tot de *radicale* partij behooren, en waaruit men de tijdingen slechts met de grootste voorzigtigheid behoort te ontvangen.]

Van den 18den. Aan de Nat. Vergadering is van wege den Voorzitter eene voordragt gedaan van kandidaten voor het onder-voorzitterschap der Republiek. De daarop gebragte personen zijn de heeren *Boulay de la Meurthe*, *Baraguay d'Hilliers* en *Vivien*, waaruit de Vergadering eene keuze zal moeten doen.

[De mededeeling dezer lijst heeft een' zonderlingen indruk gemaakt op de vergadering, daar geen der namen, die men bij herhaling verzekerd had dat voor het vice-presidentschap in aanmerking zouden komen (zoo als de heeren *Lamartine*, *Molé*, *Odilon Barrot*, *Cavaignac*, *Dufaure*, enz.) op dezelve voorkomt. — De zamenstelling der voordragt wordt door de bedaarden en onpartijdigen geprezen. Men denkt, dat de heer *Vivien* benoemd zal worden. Hij staat bekend als kundig en te goeder trouw.]

— De commissie der Nat. Vergadering voor het voorstel van *Rateau* heeft zich *vrij stellig daartegen* verklaard. — Men verwacht alsnu, dat uit de departementen eene overgroote menigte van verzoekschriften zal inkomen, in welke op de ontbinding der Vergadering wordt aangedrongen.

— Het schijnt, dat de Oostenrijksche regering volstrekt wil, dat men zich in Lombardye vermake, maar altijd op zijne eigene kosten. De gouverneur *Pascolleni* heeft, dd. 4den Januarij, eene zonderlinge kennisgeving uitgevaardigd, waarin gezegd wordt, „dat het bestuur gezorgd heeft voor de opvoering van eene opera gedurende het karnaval, maar dat nu de abonné's moeten zorgen voor hunne betalingen, en wel voor iets meer dan hun gewoon bedrag, indien de kosten niet gedekt werden. — „Indien de bevolking," — zoo eindigt dit stuk, — „mogt weigeren den schouwburg te bezoeken, *zoude men hierin eene vijandige demonstratie zien, die berisping en kastijding verdiende!*"

Van den 19den. De *Constitutionnel*, thans het orgaan van het ministerie, geeft omtrent de buitenlandsche politiek des kabinets eenige geruststellende verzekeringen. Frankrijk, zegt het, zal niet tusschen beiden komen ten gunste van den Paus, omdat de Paus in zijne staten niet wil terugkeeren *dan met den wil zijns volks.*

BELGIE.

BRUSSEL, 19 Januarij.

De Kamer van Vertegenwoordigers heeft heden, met 72 tegen 12 stemmen, het wetsontwerp aangenomen, waarbij de wet op de pensioenen der ministers is *afgeschaft.* Acht leden onthielden zich van de stemming. — Te gelijken tijd werd een amendement aangenomen, bepalende, dat die afschaffing geen kracht zoude hebben voor de reeds verleende pensioenen.

NEDERLAND.

'sGRAVENHAGE, 18 Januarij.

Ingevolge art 5 der additionele artikelen van de Grondwet, worden thans, naar men verneemt, bij het ministerie ontworpen de *organieke wetten*, die aan de Staten Generaal in hunne eerste zitting zullen worden aangeboden. Daartoe behooren: 1) het ontwerp van wet, regelende het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer; — 2) een ontwerp der provinciale en gemeentewet; — 3) een ontwerp, betreffende de verantwoordelijkheid der ministers, — een ontwerp tot uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering, enz. — Er zijn bovendien een aantal andere ontwerpen van wet in bewerking, zoodat de aanstaande zitting der Staten Generaal, naar men verwacht, een' geruimen tijd zal duren.

— Reeds sedert eenige dagen werd hier gesproken van eene reis, die Z. K. H. de Prins *van Oranje* naar Londen zou ondernemen. — Dit is werkelijk het geval. — Heden ochtend te 8 uur heeft Z. K. H. zich aan boord van de Engelsche stoomboot *Ocean*, voor Scheveningen liggende, begeven, ten einde naar Londen te vertrekken. H. K. H. de Prinses *van Oranje* heeft den Prins tot Scheveningen vergezeld.

Van den 20sten. Naar men verneemt, heeft Z. K. H. de Prins *van Oranje* van Z. M. den Koning een verlof voor den tijd van drie maanden bekomen, tot het doen eener buitenlandsche reis. De schout-bij-nacht, de heer *Arriens*, vergezelt den Prins in zijne betrekking van buitengewoon adjudant des Konings.

De Prins *van Oranje* reist onder den naam van den graaf *van Meegen.* Hij wordt vergezeld door de heeren *Arriens* en *Goedecke.* Heden te 11 uur is de boot zeewaarts gestevend.

— Heden zijn voor het Prov. Hof in Zuid-Holland de pleidooijen gehouden in de zaak van *Schenck* c. s., beschuldigd van eenen belangrijken diefstal in Rotterdam. Het openbaar ministerie heeft, bij monde van den adv.-gen. *Gefken*, gerequireerd tot schuldigverklaring van vijf en tot vrijspraak van een beschuldigde; en tot veroordeeling: van den eersten bes., *Schenck*, tot geeseling, brandmerk, met den strop om den hals aan de galg vast gemaakt en tot eene tuchthuisstraf van 5—20 jaren; van de tweede bes., *J. de Leeuw*; van den derden bes., *M. K. Beer*; van den 5den beschuld., *Broekhoven*, en de 6de bes., zijne huisvrouw, tot een half uur te pronkstelling en tuchthuisstraf van 5—15 jaren; terwijl de 4de bes., *Madlener*, zou worden vrijgesproken. Aanstaanden Zaturdag, des middags ten half twee, zal er uitspraak in deze zaak zijn.

AMSTERDAM, 17 Januarij.

Op den 14den dezer overleed de heer *B. Hulshoff*, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, die als schrijver, als hoofdbestuurder van de maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* en in andere betrekkingen zeer veel nut heeft gesticht.

ARNHEM, 16 Januarij.

Een voorval, dat hier niet weinig opzien baart, is, dat de ed. groot achtb. heer mr. *T. M. J. A.* baron *van Lamsweerde*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Gelderland, in de vorige week in gijzeling is gesteld, ten gevolge van een vonnis, door de civiele kamer der arrondissements-regtbank alhier gewezen, en waarbij z. ed. groot achtb. veroordeeld is tot het doen van rekening en verantwoording van een door hem gevoerd beheer over zeker gesticht, waartoe hij weigerachtig is gebleven en alsnu op deze wijze genoodzaakt wordt.

UTRECHT, 18 Januarij.

De petitie, tot behoud der akademie, op het Lees-Museum ter teekening liggende, is reeds met duizenden namen bedekt. — Geen wonder! wie is er toch te Utrecht, die geen belang heeft bij de beroemde en bloeijende Hoogeschool? — Het lokaal, ter teekening aangewezen, is dagelijks letterlijk met inwoners onzer stad gevuld en allen, zonder onderscheid van rang of stand, schrijven hunne namen op het verzoekschrift, dat aan *Willem II* eerbiedig en dringend vraagt, den slag af te wenden, die eene der schoonste steden van Nederland met den ondergang bedreigt. — Die nog achterbleef in het teekenen van zijn' naam onder zulk eene belangrijke petitie, haaste zich! Onze geëerbiedigde Koning moet in het verzoekschrift, tot behoud der akademie, den wensch zien uitgedrukt van *geheel* Utrecht.

[Volgens nader berigt, heeft het adres nu bijna *vijfduizend* inteekenaren.]

Van den 21sten. Men verneemt, dat het plan bestaat, om, in navolging van hetgeen in Engeland met zoo gunstig gevolg plaats heeft, zich hier ter stede, het lot der meest verarmde of tot de bedelarij vervallen *kinderen* aan te trekken, door oprigting van zoogenoemde scholen of liever verzamelplaatsen van havelooze kinderen, strekkende tot het aanleeren van eenigen arbeid, zoo als dit eenigermate gedurende de laatste maanden aanvankelijk was beproefd.

GOUDA, 18 Januarij.

De gouverneur van Zuid-Holland, berigt ontvangen hebbende, dat de begrooting over 1849 door 10 leden van den raad der stad Gouda was verworpen, heeft gemeend, genoemde raadsleden, bij monde van den heer burgemeester, aan derzelver eenmaal afgelegden eed te doen herinneren, ten einde hen daardoor, zoo mogelijk, tot de onmiddellijke aanneming of vaststelling dier begrooting te bewegen. De meerderheid van den raad heeft evenwel niet kunnen goedvinden van het eenmaal vast genomen besluit af te gaan, en onder vele opgegevene motieven aan Z. Exc. den gouverneur, bij extract der notulen harer vergadering, doen weten, dat juist het groote gewigt van haren eed haar voorschrijft, om in dezen niet zoo ligtvaardig een geheel tegenovergesteld gezigtspunt aan te nemen, maar in derzelver weigering te blijven volharden.

'sHERTOGENBOSCH, 19 Januarij.

Sedert jaren heeft het huis van burgerlijke en militaire verzekering alhier op één oogenblik niet zoo vele gevangenen in zich vereenigd, welke tot kapitale straffen zijn veroordeeld of vermoedelijk zullen veroordeeld worden, als thans. Niet minder dan drie doodvonnissen zijn geslagen, als door den krijgsraad in het provinciaal kommandement van Noord-Braband, één ten laste van *J. van G.....*, kanonnier bij het 2de regement artillerie, om te worden onthoofd, een ten laste van *S.......*, lansier bij het 1ste regement, om te worden gefusilleerd, beide wegens insubordinatie; en door het provinciaal geregtshof van Noord-Braband een ten laste van *W. van den Berg*, te Hapert, wegens moord met voorbedachten rade en geleider lage, aan den openbaren weg, om te worden gehangen. Het hof voornoemd zal vermoedelijk in de volgende maand regt doen in de zaak van *H......s*, uit het arrondissement Breda, beschuldigd van brandstichting in de hoeve van Z. K. H. Prins *Frederik.* Deze was na zijne bekentenis zinneloos en als zoodanig in het gesticht van krankzinnigen alhier opgesloten, waaruit hij dezer dagen hersteld naar de gevangenis is overgebragt, terwijl iederen dag de moordenaar der oude vrouw uit Liempde verwacht wordt, om mede voor deze gruweldaad teregt te staan.

De drie ter dood veroordeelden hebben zich om gratie aan Z. M. den Koning gewend.

DELDEN, 19 Januarij.

Heden middag te 1 uur arriveerden alhier de heer substituut-officier bij de regtbank te Almelo, benevens eenige doctoren, met het doel, om de lijkschouwing te bewerkstelligen van zekeren *Antonie Brand*, die gisteren alhier is overleden ten gevolge van het gebruiken van eenige medicijnen, hem door eenen persoon in den Ham gegeven, ter genezing van de zoogenoemde waterzucht. Men zegt algemeen, dat de overledene in eens te veel van die medicijnen zoude gebruikt hebben. De lijkschouwing zal, naar men vertrouwt, het raadsel van dit spoedige overlijden oplossen.

DORDRECHT, 19 Januarij.

Heden avond te 5 uur zijn hier o. a. de volgende berigten nopens den staat der rivieren ontvangen: „Het ijs zit van het boveneinde van Sliedrecht tot even beneden de drie Snoeken te Hardinxveld opgekropt. — De Killen waren heden te één uur, volgens de berigten van Werkendam, nog toe. — Gisteren morgen te vijf uur was te Werkendam, in weerwil van alle pogingen, de Vervoorne-kade, sedert eenige jaren tot rivierdijk gemaakt, op vier plaatsen doorgebroken, het water stond vier voeten op een gedeelte van den dijk, waardoor aan den Visschersdijk elf huizen en schuren zijn weggespoeld, daarna kwam het water tegen den Schenkeldijk, die mede doorbrak en verder tegen den Grinddijk, waar het de bouwhoeve van *Ippel* verwoestte en stroomt nu door de overlaten op Heusden toe. — Te Hardinxveld stond het water te half twee circa 5 à 6 voeten beneden de kruin van den dijk en was vallende. — De polders van Brakel en Poederen zijn ingebroken."

SNEEK, 19 Januarij.

In 1848 zijn, op de wekelijksche marktdagen, aan de stads waag alhier gewogen:

47,994 ¼ en 6,452 ⅛ tonnen boter, wegende, met een gemiddeld overwigt van 2 N. ponden per ¼ ton, 2,153,240 N. ponden; en 5,876½ schipponden of 881,475 N. ponden kaas.

Als men, ten aanzien der boter, hierbij in aanmerking neemt, dat er op de marktdagen nog duizenden, elders gewogene, vaten boter alhier worden aangebragt en overgescheept, zal men zich eenigermate een denkbeeld kunnen vormen van den buitengewoon uitgebreiden boterhandel binnen onze stad.

SCHEVENINGEN, 20 Januarij.

Heden had alhier een treffend ongeluk plaats. Vijf visschers, allen vaders van huisgezinnen, waren in den vroegen morgen met eene boot afgevaren, om naar een verloren anker en touw te zoeken. Na vruchtelooze moeite te 11 uur 's morgens terugkeerende, sloeg de boot in de branding om; slechts een der manschappen mogt het gelukken zich op de omgekeerde boot te redden. Vier mannen in den bloei des levens en daaronder een, die voor kort ontkomen was aan een bijna even wissen dood, door 't omslaan eener bomschuit aan strand, vonden hun graf in de golven, hunne weduwen en half verweesde kinderen zonder broodverzorgers achterlatende.

Aan hulp van visscherlieden en geneeskundigen ontbrak het niet, daar ieder aanschouwer om het zeerst ijverde, om zoo mogelijk nog iets ter redding bij te dragen.

Men voegt er bij, dat dit dezelfde sloep is, welke onlangs door een visscherspink op de Engelsche kust is aangetroffen en door de bemanning van die pink werd gered.

ASSEN, 20 Januarij.

Dr. *H. J. Nassau* en een aantal andere verveeners en veeneigenaren onder Assen hebben zich met een eerbiedig adres tot den Koning gewend, verzoekende, op nieuw een opzettelijk onderzoek te doen instellen naar het punt „of het wel billijk is, dat de binnenhandel of kleine schipperij bezwaard worde met tol op het Zwolsche Diep; ten einde daarna door Z. M. besloten worde zoo als Hd. in hare hooge wijsheid zal goedvinden." — Men verneemt, dat de veeneigenaren en verveeners te Smilde zich ook over deze zaak tot de Regering wenden.

GRONINGEN, 22 Januarij.

Heden is door het Provinciaal Geregtshof, in algemeene vergadering, opgemaakt eene aanbevelingslijst van het navolgend zestal kandidaten, ter vervulling der plaats van raadsheer in welgemeld hof, opengevallen door het eervol ontslag van den heer mr. G. W. H. baron VAN IMHOFF, te weten:

1. Mr. M. SCHAAF GRATAMA, regter in de arrondissements-regtbank te Groningen;
2. Mr. A. OUDEMAN, advokaat te Groningen;
3. Mr. F. S. REIDING VAN LIJPHART, officier bij de arrondissements-regtbank te Appingedam;
4. Mr. J. POTTER VAN LOON, plaatsvervangend regter in dezelfde regtbank;
5. Mr. E. J. THOMASSEN à THUESSINK VAN DER HOOP, officier bij de arrondissements-regtbank te Groningen; en
6. Mr. J. J. CREMERS, notaris te Groningen.

— Bij besluit van den 14den Januarij j.l. heeft Z. M. onder anderen goedgevonden te benoemen tot leden bij de kamer van koophandel en fabrijken te Groningen: de heeren R. P. STRATINGH, U. G. SCHILTHUIS, Jz., en mr. C. M. NAP, bij continuatie, — en J. TH. DOORNBOSCH, ter vervanging van J. HESSELINK, Wz.; — en bij besluit van den 13den tot leden der commissie van landbouw voor de provincie Groningen: de heeren H. C. R[illegible], H. KONINGH en R. WESTERHOFF, bij continuatie.

Bij besluit van den 16den, tot burgerlijke leden en plaatsvervangers in den militieraad voor de ligting der nationale militie van 1849, in den militieraad, zitting houdende te Groningen, jhr. mr. W. ALBERDA VAN EKENSTEIN, lid der Staten, en mr. C. C. GEERTSEMA, lid van den raad der stad Groningen; — tot hunne plaatsvervangers, R. DE SITTER, lid der Staten, en H. W. VAN GIFFEN, wethouder der stad Groningen.

Bij besluit van dienzelfden dag, eervol ontslag verleend aan H. W. HUBER, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Groningen, en zulks wegens verandering van woonplaats; — en benoemd tot 2den luitenant, jhr. mr. J. P. LEWE, thans korporaal.

— In den vroegen morgen van Vrijdag, den 19den dezer, terwijl de knechten en meiden zich verversehten, is er een felle brand ontstaan in de kapitale boeren behuizing van JACOB JACOBS IWEMA, staande en gelegen te Leegkerk, gemeente Hoogkerk. — Daar de wind uit het zuidwesten woei, en nog al vrij hevig was, zijn de schuur, lang 115 en breed 55 voeten, melken- en kernkamer, eene hut, dienende tot bergplaats voor goederen, alsmede een vertrek, in gebruik voor een zomerverblijf, binnen eenige oogenblikken, met al de zich daarin bevindende goederen, eene prooi der vlammen geworden, welke goederen bestaan uit 25 stuks horenvee, 10 paarden, 24 hoender, 40 voeren hooi, 1800 hokken haver, 2 chaisen, 1 kapwagen, 4 ploegen, 2 waaijers, 3 eggen, knechtenkleederen en beddegoed, alsmede alle boeren-, kern- en melkgereedschappen, enz. — Door het luiden der klok, was binnen een oogenblik eene groote menigte volks uit den omtrek bijeen, maar is, hoewel het dien ten gevolge niet aan hulp ontbrak, niets gered kunnen worden dan eene koe, doch is de woonhuizing, welke door een' brandgevel afgescheiden was, behouden gebleven. — De schade is vrij aanzienlijk, en is de schuur voor *f* 3000 verwaarborgd. De oorzaak van dezen brand is onbekend.

— Vrijdag voormiddag is uit het Zuiderdiep opgehaald het lijk van JOHANN T. BIJLARD, gepensioneerd militair, wonende te Zwolle, welke sedert het begin der maand November is vermist. Het schijnt, dat deze persoon bij avond aldaar in het water is geloopen, doordien hij in eene aldaar aanwezige herberg logeerde.

— Men verneemt, dat door Schepper en Zijlregters van het Schouwerzijlvest is besloten, om, onder nadere approbatie, in den aanstaanden zomer op Schouwerzijl, in plaats van de oude, veel verbetering behoevende, houten zijl, eene geheel nieuwe steenen zijl te leggen. De zijl moet thans eene breedte hebben van 13 voeten en eenige duimen, zullende naar het voornemen de nieuwe eene breedte krijgen van 16 voeten. De kosten moeten geraamd zijn op ongeveer 35,000 guldens. Dat deze verbreeding van veel belang kan zijn voor de waterlozing, alsmede voor de scheepvaart, daar dan de gewone tjalkschepen binnen de zijl kunnen komen, valt van zelve in 't oog.

— In het jaar 1848 zijn te Veendam geboren 232 kinderen, waarvan 130 van het mannelijke en 102 van het vrouwelijke geslacht, waaronder 7, die buiten huwelijk verwekt werden; — gehuwd 55 paren, terwijl er 65 huwelijken door den dood ontbonden werden; — overleden 224 personen, waaronder 110 van het mannelijke en 114 van het vrouwelijke geslacht.

Te Wildervank zijn in 1848 geboren 186 kinderen, waarvan 102 van het mannelijke en 84 van het vrouwelijke geslacht, en waaronder 3 paar tweelingen; — gehuwd 39 paren; — overleden 140 personen, 64 van het mannelijke en 76 van het vrouwelijke geslacht, waaronder 12 levenloos aangegeven kinderen.

Wij hebben er natuurlijk niets tegen, dat andere bladen grootere of kleinere gedeelten van de oorspronkelijke stukken, die wij geregeld in ieder onzer nommers plegen mede te deelen, overnemen: — wij kunnen ook niets dáártegen hebben; te minder, daar ook wij, even als alle bladen, uit anderer bronnen putten. Maar, terwijl wij zeer dikwijls onze bronnen noemen, hebben wij dáártegen in te brengen, dat men b. v. geregeld onze Mengelingen overneemt en zich daarbij het air geeft, als of men ze zelf geschreven had. Zoo troffen wij b. v. in de *Goessche Courant* van den 18den dezer niet minder dan 2½ kolom van ons *Allerlei uit het Buitenland* aan, zonder eenige wijziging overgenomen, en tevens ook — zoo als gewoonlijk — zonder een enkel woord van verklaring, hoe gezegd blad aan die berigten was gekomen. — Niet, dat wij zelve juist zoo hoog loopen met hetgeen wij verrigten; — maar ook dat overnemen heeft zijne grenzen en zijn' vorm, welke behooren in het oog te worden gehouden.

Sommige weêrkenners willen weten, dat de winter voorbij is of ten minste dat er geene felle koude meer te wachten is. Zij gronden hunne meening daarop, dat zeer kort vóór het invallen van den tegenwoordigen dooi de trapganzen des nachts den togt naar het Noorden hebben aangevangen, hetwelk te regt voor een bewijs van den terugkeer van eene gematigder luchtsgesteldheid gehouden wordt.

Het vijfde Rotterdamsche schip is nu in zee of zal spoedig onder zeil gaan, zonder sterken drank aan boord te hebben.

De regering van New-York heeft onlangs eene commissie aangesteld tot beveiliging der landverhuizers tegen de verregaande bedriegerijen, waaraan zij te New-York blootstaan. Deze commissie heeft in Nov. j.l. eene circulaire uitgevaardigd, bevattende belangrijke inlichtingen en waarschuwingen voor landverhuizers, welke door de *Staatscourant* wordt medegedeeld.

Blijkens eene statistieke opgave in het laatste nommer der *Staats-Courant*, bestond de bevolking van de Geneeskundige Gestichten voor Krankzinnigen in Nederland, over het jaar 1846, uit 748 mannen en 698 vrouwen, gezamentlijk 1446 personen uitmakende. — Daar in den loop van dat jaar 219 mannen en 160 vrouwen vertrokken waren, bestond de bevolking, op den 1sten Januarij 1847 uit 529 mannen en 538 vrouwen, gezamentlijk 1167 personen.

Het berigt, eenige dagen geleden door eenige dagbladen medegedeeld, dat het verzoek van den heer BEVERVOORDE, „om zijne gevangenisstraf te 's Hertogenbosch door te brengen, zou zijn *ingewilligd*," — is onwaar bevonden. Den heer BEVERVOORDE is berigt „dat er *geene* termen zijn gevonden om dat verzoek toe te staan, en dat hij dus zijnen straftijd te 's Gravenhage moet doorbrengen."

De heeren C. J. LUZAC, J. A. DE FREMERY, THORBECKE, OLIVIER, BAERT en J. VAN HEUKELOM, JR., leden van den raad der stad Leiden, hebben bij den raad dier stad een voorstel ingediend, strekkende, „om het verhandelde aldaar in *den regel* door den druk algemeen bekend te doen maken," aangezien de artikelen, door sommige leden van den raad, nopens de verhandelingen in dit collegie, in de couranten geplaatst, op die verhandelingen slechts een eenzijdig en valsch licht werpen, en alzoo aan den eerbied en onderwerping te kort doen, welke men aan de besluiten van den raad verschuldigd is. Zij dringen te meer op de aanneming van het voorstel aan, daar toch ongetwijfeld de wet zulks binnen kort overal gebieden zal.

Stedelijke Begrootingen over 1849.

De stedelijke regering van 's Gravenhage heeft, ten einde te gemoet te komen in de jaarlijks meer en meer afnemende opbrengst der stedelijke belastingen en de daartegen aangroeijende uitgaven voor het armwezen, eene belasting op de huurwaarde gelegd.

['s Gravenhage heeft, voor 1849, eene begrooting van *f* 760,838; waarvan niet minder dan ⅓, nl. *f* 250,936, voor het armwezen bestemd is.]

Afloop van de laatste der verkiezingen (Limburg).

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg hadden, naar aanleiding van art. 32 van het voorloopig kiesreglement, aan den heer baron *van Scherpenzeel Heusch*, die voor de beide districten Heerlen en Sittard als lid der Tweede Kamer was gekozen, doen notificeeren, dat, indien binnen

acht dagen door Z. H. W. G. geene verklaring werd afgelegd, welke dier benoemingen door hem werd aangenomen, men het er voor zoude kunnen houden, dat de benoemde voor beide verkiezingen bedankte. Deze maatregel heeft ten gevolge gehad, dat de heer *Heusch* onmiddellijk daarna en wel onder dagteekening van den 15den dezer, aan het collegie van Gedeputeerde Staten heeft te kennen gegeven, dat hij voor het distrikt Sittard opteerde. Dien ten gevolge is het kiescollegie in het hoofddistrikt Heerlen en het onderdistrikt Gulpen voor Maandag 29 dezer bijeengeroepen, en zal men op dien dag tot de verkiezing van een lid der Tweede Kamer, ter vervanging van den heer *van Scherpenzeel Heusch*, overgaan, waartoe men zegt, dat door de zoogenoemde Reparatisten de heer *Cornelie* wordt aanbevolen.

Revolutie in de Speelkaarten.

In ons nommer van den 13den October 1848 hebben wij reeds iets medegedeeld nopens het deel, hetwelk ook de speelkaarten in de jongste Fransche omwenteling moesten nemen.

Thans vernemen wij dienaangaande nader het volgende:

Met den 1sten Januarij zijn in geheel Frankrijk alle Koningen, dus ook in het kaartspel, afgeschaft. Vrijheid, Gelijkheid! Geene heeren, geene boeren! DAVID, ALEXANDER DE GROOTE, CAESAR, KAREL DE GROOTE zijn onttroond! Maar er moeten toch andere mannen en andere namen in hunne plaats komen. Dus heeft men zijne toevlugt genomen, om hunne plaats te doen vervangen door vier bekende consuls: BRUTUS voor de harten, PUBLICOLA voor de ruiten, MARIUS voor de klaveren en CICERO voor de schoppen. De vrouwen wil men ook herscheppen, of eenige zinnebeeldige vrouwenbeelden in hare plaats zetten: de Vrijheid met de phrygische muts of vrijheidshoed; de Gelijkheid, die haar waterpas op den aardbol plaatst; de Broederschap, die het menschdom met den gouden ring vereenigt; de Wet, met het zwaard der geregtigheid gewapend. De boeren zullen op hunne beurt ook verdwijnen; zij zullen vervangen worden door vier uitstekende geniën: sommigen stellen daartoe voor, SOCRATES, ESOPUS, MOZES en LAMARTINE, of PROUDHON.

Een Staatsman op klompen: – vooruitgang der 19de eeuw.

Het gedrag van zekeren heer *Bourzat*, afgevaardigde in de Fransche Nationale Vergadering uit het departement van de Corrèze, geeft thans in Parijs veel aanstoot. Die heer heeft zich namelijk minder eenen naam gemaakt door zijne verstandige en wélsprekende redevoeringen, dan door zijne zondelinge handelingen en zijne schelklinkende stem, waarmede hij de sprekers in de rede valt en van hun stuk weet te brengen. — Sedert eene maand draagt nu de heer *Bourzat* houten klompen, die uitnemende diensten bewijzen in de openbare zittingen, om sprekers, die niet in den zin redeneren der partij, waartoe hij behoort, te overbluffen. Doch niet alleen de staatkundige vijanden van den heer *Bourzat* lijden daardoor overlast, maar ook zijne vrienden, vermits de eigenaar van de klompen zich niet kan bewegen, zonder dat de klank van zijn schoeisel op den houten of steenen vloer belet, dat men elkander in de bureaux, Comité's, of vergaderingen der afzonderlijke commissiën naar behooren verstaat. Reeds is door een aantal afgevaardigden te dier zake eene bepaalde aanklagt tegen den heer *Bourzat* ingediend, en de questoren der vergadering hebben hem onlangs beleefdelijk uitgenoodigd, om zich een meer parlementair-schoeisel aan te schaffen; doch tot dus ver zijn alle pogingen zonder gevolg gebleven, en verklaart de heer *Bourzat*, dat, vermits niets aangaande het voetschoeisel der volksvertegenwoordigers is voorgeschreven, hij het regt heeft, om klompen te dragen, en daarvan steeds gebruik verkiest te maken.

Statistiek van Oostenrijk.

Naar luid der laatst bekend gemaakte statistieke opgaven, bedraagt de geheele bevolking der landstreken, welke aan het gezag van Oostenrijk zijn onderworpen, 37,662,185 hoofden. Onder deze menigte vindt men 7,819,275 Duitschers; 6,308,202 Czechen en Bohemers; 2,180,524 Polen; 3,069,132 Ruthenen of Russen; 1,143,367 Kraïners of Wenden; 1,270,355 Croaten; 1,685,146 Slaven, Dalmatiërs, enz.; 5,214,047 Hongaren; 5,066,846 Italianen; 2,630,278 Wallachen; 740,256 Joden, en voor het overige nog verscheidene duizenden van andere volksstammen, als: Bulgaren, Grieken, Armeniërs, enz., waaronder nog niet minder dan 97,000 Zigeuners, of dusgenoemde Heidenen of Egyptenaren.

De legermagt wordt gerekend op bijna 500,000, waaronder niet meer dan 105,000 Duitschers; voorts 104,000 Czechen; 60,000 Italianen; 44,000 Hongaren; 24,000 Croaten, enz.

Rundvleesch en — Schoonheid.

Een Engelschman maakt de volgende opmerking: De groote hoeveelheid vleesch, welke in Engeland, zoowel mannen als vrouwen gebruiken, moet noodzakelijk nadeelig zijn voor de gezondheid en schoonheid. Daaraan, als ook aan het gebrek aan beweging te voet en te paard in de opene lucht, is de vroegtijdige lijvigheid en onaangename volheid van eenige der elegantste Ladys toe te schrijven. Vele Engelsche meisjes zijn zeer schoon. Zij zijn fraai van gestalte, vlug, en vol gevoel; — hare gelaatskleur is schoon en hare gelaatstrekken zijn regelmatig en innemend. Eenige van deze persoonlijke voortreffelijkheden heeft men zonder twijfel te danken aan ons gezond klimaat en aan de bevrijding van alle zorgen voor de toekomst, waarover de Engelsche dames zich verheugen; want wij gelooven, dat de eenige zorg, welke soms hare ziel kwelt, deze is, welke kleur het volgend nieuw kleed moet hebben. Maar geene persoonlijke voortreffelijkheid bij vrouwen kan op den duur steek houden tegen beafstuk tot ontbijt, koud rundvleesch bij het tweede morgenmaal, gebraden en gekookt rundvleesch bij het middagmaal, en koud rundvleesch tot thee of tot avondmaal. Dit is meer dan te veel, de rondheid en geweldige volheid van vele Ladys bevestigen het. Naarmate zij in zwaarte toenemen, naar die mate neemt hare kans om in het huwelijk te treden af; want het is toch waar, dat de meeste mannen gaarne deze wijze les opvolgen: „Kies van ieder kwaad het kleinste!"

Eene hoogere Landhuishoudkundige School.

Op het landgoed *Poppelsdorf*, toebehoorende aan de Universiteit van Bonn, is eene *Hoogere Landhuishoudkundige School* opgerigt, en de leiding daarvan opgedragen aan den professor D. SCHWEITZER.

Het volgend adres, ter plaatsing ingezonden, is, uit 12 gemeenten van het 2de kiesdistrikt, geteekend door 518 kiesbevoegde ingezetenen, aan Z. M. verzonden, en wordt in de overige gemeenten ten zelfden einde nog dagelijks door stembevoegden onderteekend.

Aan Z. M. den Koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz.

SIRE!

Het heeft U. M. behaagd, te bevelen, dat het werk, aan het tijdelijk ministerie opgedragen, om de grondslagen aan te wijzen, welke door vereenvoudiging onzer Staatsinstellingen, tot besparing van uitgaven, dat is, tot bezuiniging leiden kunnen, en alzoo voor te bereiden de uitvoering van het programma, op den 13den Mei j.l. aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, met U. M. voorkennis overgelegd, algemeen wierde bekend gemaakt.

Dat bevel, Sire! is door geheel Nederland met blijdschap en dankbaarheid vernomen, — met blijdschap, omdat de natie aan dat verslag de hoogste waarde hechtte, dewijl het derzelver geheele toekomst bevatte omtrent de verwezenlijking of vernietiging van al hare wenschen, en de, met het taaiste geduld, verbeide verwachtingen, de eerste zekere aanwijzing zoude geven, — met dankbaarheid, omdat zij, ofschoon het daarbij niet bepaaldelijk is uitgedrukt, echter vermeende, dat die openbaarmaking door U. M. ten doel had het oordeel der natie uit te lokken, ten einde òf het stilzwijgen voor goedkeuring aan te nemen, en dan met vaste schreden het afgebakende spoor te betreden, — òf in geval hare hoop en wenschen daardoor niet werden verwezenlijkt, de gelegenheid open te stellen, om daarvan aan U. M., met bescheidenheid, mededeeling te doen.

Die beschouwing is het, Sire! welke de ondergeteekende kiesbevoegden, wonende in het 2de kiesdistrikt der provincie Groningen, de vrijheid doet gebruiken, bij dit eerbiedig adres den troon van U. M. te naderen, om onbewimpeld hun oordeel over het verslag Uwer Majesteits tijdelijke ministers aan Hoogstdezelve kenbaar te maken. — Zij gevoelen zich daartoe thans nog meer aangespoord, dan bij de eerste bekendmaking van hetzelve, daar diezelfde tijdelijke ministers thans definitivelijk zijn benoemd, en alzoo het bedoelde verslag in dezelfde mate in belangrijkheid is gestegen, als het niet te betwijfelen is, dat hetgene daarin voorkomt ten eenigen leiddraad zal verstrekken aan hen, die hetzelve hebben opgemaakt en vastgesteld.

De supplianten, Sire! zullen zich niet vermeten, om de bestanddeelen van dat verslag na te gaan, en over de cijfers, in de onderscheidene hoofdstukken uitgedrukt, een oordeel te vellen, hetwelk op het standpunt, waarop zij staan, misschien te regt geoordeeld zoude kunnen worden, zonder genoegzame zaakkennis te zijn ter nedergesteld en uitgesproken; maar zij zullen zich bepalen met beginselen ter toetse te brengen, omtrent welke zij vermeenen, dat elk burger van den Staat, om het even waar zijne woonplaats is gevestigd of in welke betrekking hij ook moge geplaatst zijn, mits met een gezond natuurlijk verstand bedeeld, bevoegd en geregtigd is te oordeelen. De inleiding van het bedoelde verslag, als de gronden van beschouwing Uwer Majesteits tijdelijke, thans definitive ministers bevattende, zal ons daartoe genoegzame gelegenheid aanbieden.

Bij de hooggespannen verwachting, Sire! waarin zoo niet de geheele natie, althans de supplianten verkeerden, omtrent den uitslag van de aan Uwer Majesteits tijdelijke ministers opgedragen allergewigtigste taak, was het, wij ontkennen het in geenen deele, een allersmartelijkst gevoel, dat bij het lezen van dat verslag ontstond en na de geheele kennisneming van deszelfs inhoud, vooral ook (waarom niet openhartig tegen den Koning gesproken?) door Uwer Majesteits goedkeuring op dat werk, werd gewettigd. Immers blijkt uit hetzelve, dat er zoo groot verschil van gevoelen tusschen de natie en hare bestuurders bestaat, en voortdurend zal blijven bestaan, dat zelfs het uitzigt op wederzijdsche toenadering voor hoogst onwaarschijnlijk, zoo niet ten eenenmale onmogelijk te houden is. Het bewijs hiervan zullen supplianten trachten te leveren.

Wij hebben, zeggen U. M. ministers, *ons tot een naauwgezet onderzoek begeven van alle de hoofdstukken der Staatsbegrooting, de instellingen daarin voorkomende*, enz., enz. Verder *den leiddraad gevolgd door de Staatsbegrooting aan de hand gegeven*, enz.

En deze wijze van beschouwen, wij schromen het niet te zeggen, Sire! in het begin van het verslag als beginsel tot hun gewigtig werk vooruitgezet, bewijst ten duidelijkste óf dat de opgedragen taak de krachten der uitvoerders te boven ging, óf dat zij den wil niet hadden dezelve uit te voeren in den geest, waarnaar de natie herhaalde malen had te kennen gegeven, dat zij in het vervolg wenschte geadministreerd te worden.

Het kon toch de bedoeling van U. M. niet zijn geweest, en was stellig de hoop en verwachting der natie, die zoo kalm en rustig de hervorming van het Staatsverdrag op zulk eene langwijlige wijze als heeft plaats gehad, grievend te leur gesteld, dat de vruchten van al die lijdzaamheid en onderwerping zich zouden oplossen in de besnoeijing van eenige weinige cijfers, hier en daar, in de ontelbare onderdeelen der Staatsbegrooting voorkomende, dat het naauwgezet onderzoek tot bezuiniging en vereenvoudiging van U. M. ministers nergens anders, nergens beter toe zoude kunnen leiden, dan tot eene besparing van uitgaven van hoogstens *f* 2,181,874.34½ op de vaste uitgaven van *f* 71,925,932.76½ over 1848, of *f* 71,530,164.16½ over den jare 1849, welke door de Wetten van den 30sten Maart en den 29sten Augustus j.l. nog met niet minder dan *f* 4,642,882.50 zijn verhoogd, en alzoo de uitgaven doen stijgen tot het enorm cijfer van ruim 765¼ tonnen gouds. Dergelijk eene besnoeijing, als nu ter vervulling van alle uitzigten en verwachtingen wordt voorgesteld, had de natie sinds lang verwacht, dat bij het aanbieden der jaarlijksche begrootingen zoude zijn ingevoerd geweest, en de telkens wederkeerende teleurstelling in de medewerking van hare zoogenoemde Vertegenwoordiging deed haar naar die verbeterde Staatsinstellingen haken, die zij nu heeft verkregen en welke zij thans als haar eenig en laatste plechtanker beschouwt.

In de plaats van die ongelukkige en stelsellooze voordragt tot bezuiniging, welke daarenboven nog erkend wordt op verre na dadelijk niet te kunnen worden ingevoerd, en dus, zoo als vroeger meermalen, in woorden wat, in het wezen zeer weinig, beteekent, hadden Supplianten verwacht — en zij houden er zich van verzekerd, dat die verwachting door den geheelen middenstand, de kern der natie, wordt gedeeld — dat Uwer Majesteits ministers een onpartijdig doch grondig onderzoek zouden hebben ingesteld naar het vermoedelijk cijfer van uitgaven, dat in verhouding tot het nationaal vermogen, tot de bronnen van volksbestaan en tot de tijdsomstandigheden, waarin wij verkeeren, als het hoogste erkend behoorde te worden, hetwelk van de natie zoude kunnen gevorderd worden, zonder gevaar om haar trapswijze meer en meer te verarmen en op den duur aan eene geheele uitputting prijs te geven. En naar de uitkomst van dat gewigtig, doch hoogst noodzakelijk onderzoek, hadden zij zich voorgesteld, dat de behoeften zouden geregeld zijn. Men zegge niet, Sire! dat dit eene wijze van beschouwen is, te ongegrond, te belagchelijk, te onmogelijk, om ten uitvoer te worden gebragt. Neen, Supplianten betwijfelen dit niet, maar ontkennen het ten eenenmale, en zij beweren integendeel, dat de regel van het gemeene leven, om de tering naar de nering te stellen, die onze voorouders tot rijkdom, magt en aanzien heeft geleid, óók nog heden ten dage door eene goede Staatshuishouding wordt voorgeschreven, en gebiedend gevorderd, dat op den Staat wordt toegepast. De toepassing van denzelven op ons financiëel stelsel had — wie zoude daaraan durven twijfelen? — tot geheel andere resultaten geleid, dan waartoe de beginsels, door U. M. tijdelijke ministers gevolgd, hebben gevoerd, doch zouden ook geheel andere middelen noodzakelijk hebben gemaakt. Geene besnoeijing van enkele posten op onze Staatsbegrooting had daarvan het gevolg geweest, geene suppressie of noodlottige inkrimping en verminking van voor de wetenschappelijke vorming van het opkomend geslacht noodzakelijk vereischt wordende, en in een beschaafd land nimmer genoeg gevonden wordende inrigtingen, had dan behoeven te worden voorgesteld; geene heillooze centralisatie voorgestaan; geen heirleger ambtenaren behouden, of tonnen gouds voor bureaukosten, pennen, inkt, papier, lokaalbehoeften, meubelen, druk- en bindwerk en wat meer daartoe behoort, behoeven uitgetrokken te worden; geene misbruiken en geldverspillingen voor het kostbaar soldaatje-spelen te worden bestendigd, of een raad van adel, tegen de begrippen van den tijd, behoeven behouden te worden. — Neen, Sire! met onverbiddelijke gestrengheid moet, ter bereiking van dat doel, de groote Staatsmachine van de tallooze onnutte raderen worden ontdaan, die hare weldadige werking verlammen; alle ontwikkeling van nijverheid belemmeren; in plaats van leven en bedrijvigheid uit te lokken, lusteloosheid en kwijning ten gevolge hebben; en niet alleen hierdoor zal het mogelijk zijn het cijfer van 's lands uitgaven, dat door de enorme som van ongeveer 35 millioenen guldens voor renten der staatsschuld, steeds tot een hoog bedrag moet worden opgevoerd, te verminderen, maar het zal noodig zijn, dat met oud-Nederlandsche cordaatheid aan Uwe Majesteit worde kenbaar gemaakt en overtuigend bewezen, dat hetgene de tegenwoordige Grondwet, in de tweede afdeeling van het tweede hoofdstuk, in artikel 27 bepaalt, even nadeelig werkt op de vooral thans zoo noodzakelijke en gewenschte bezuiniging en vereenvoudiging in het beheer van 's lands geldmiddelen, als op de aankweeking en het onderhouden van die gevoelens van eerbied, achting en liefde, welke als de eenige hechte banden tusschen het Volk en zijnen Vorst te beschouwen zijn.

Supplianten gevoelen, Sire! dat zij hunne beschouwingen hebben uitgestrekt tot over de grens door Uwer Majesteits ministers gesteld, die in hun meergemeld verslag verklaren, te zullen beginnen met het tweede hoofdstuk onzer Staatsbegrooting, omdat het eerste hoofdstuk, waarin de civiele lijst is opgenomen, sommen bevat bij de Grondwet geregeld. — Zij zijn bekend, Sire! met al hetgene omtrent het inkomen der Kroon tusschen de Regering en de Kamers der Staten Generaal is gewisseld, en ontveinzen zich, uit de hardnekkigheid, waarmede dit hooge cijfer is vastgehouden en de betoonde vrees der ministers, om daarop bij eene algemeene hervorming en bezuiniging terug te durven komen, niet, dat zij eene zeer gevoelige snaar aanroeren — en echter schromen zij niet Uwer Majesteits aandacht daarop te vestigen.

Zij vermeenen dit te moeten doen, omdat zij hierdoor niet hun individueel gevoelen aan Uwe Majesteit kenbaar maken, maar zich overtuigd houden, dat de geheele natie, hoewel velen het niet durven zeggen, hierin eenstemmig met hen denkt, en het aan geenen twijfel kan onderhevig zijn, dat, indien Uwe Majesteit de uitvoering van die bepaling der Grondwet zal verkiezen te blijven vorderen, waartoe het regt voor het oogenblik aan de zijde van U. M. berust, Uwer Majesteits impopulariteit met den dag zal toenemen, vooral in eenen tijd, waarin van de werkzaamheden der nieuw te constitueren Kamers ontheffing van lasten verwacht wordt, en de natie overtuigd is, dat, wel niet Uwer Majesteits bestuur alleen, echter te zamen met dat van Uwer Majesteits Stamvaders het Vaderland doet zuchten onder eenen schuldenlast, noch uitsluitend voor noch door de natie in het aanzijn geroepen, doch waarvan thans alleen de betaling van haar gevorderd wordt. — Sire! Uwe Majesteit gelieve in deze rondborstige verklaring, die welligt nimmer zoo onbewimpeld tot U. M. is doorgedrongen, niets anders te zien, dan de zuiverste bedoelingen, om den band te bevestigen, die de dynastie van Uwe Majesteit aan het Nederlandsche volk verbindt en den constitutionelen regeringsvorm onder hetzelve te bestendigen, waaronder Supplianten zich overtuigd houden, dat alléén rust en orde, welvaart en bloei in het dierbaar Vaderland kunnen worden tegemoet gezien, terwijl Supplianten hen verdacht houden van eigenbelang zoekende oogmerken en geheel met Suppliantens beginselen strijdende gevoelens, die U. M. zullen durven afraden, ten dezen aanzien een, aan de behoefte van het oogenblik geëvenredigd, groot offer op het altaar des Vaderlands te brengen.

Dan, Sire! buiten het reeds aangevoerde tegen de beginselen, waarop meergenoemd Verslag berust, ontbreekt aan hetzelve, naar Suppliantens bescheiden oordeel, een hoofdvereischte, om het doel van U. M. op eene duurzame wijze te bereiken. Het is het openen van geheel nieuwe en het verbeteren van reeds bestaande bronnen van volksbestaan. — In den regel is het waarheid, Sire! dat niet de grootheid der te heffen belastingen op haar zelve het drukkende uitmaakt, maar elke belasting, hoe gering ook, drukkend wordt, als dezelve buiten verhouding is gebragt tot de verdiensten van den belastingschuldige en dezen tevens belemmert in de uitoefening en uitbreiding van zijn bedrijf. Evenzeer als voor het oogenblik het budget van uitgaven, opgevoerd tot ruim 75 millioenen, de krachten der natie verre overschrijdt, is het denkbaar, — en de goede God beschikke nog eenmaal die toekomst aan Nederland! — dat het dubbel daarvan gemakkelijk zoude zijn te dragen, en wel dàn, als de Regering tot dien trap van kennis en wijsheid zal zijn opgeklommen, dat zij een geheel nieuw Administratief- en Belasting-stelsel zal hebben daargesteld, de middelen van volksbestaan niet hier of daar, maar in alle deszelfs uitgebreide vertakkingen met een nieuw leven heeft leeren bezielen, hier belemmeringen weet weg te nemen, dáár nieuwe kanalen kan aanwijzen, elders door eene wijze en vooruitziende staatkunde voor handel, scheepvaart en nijverheid nieuwe en ongekende wegen ontsluit.

Bezuiniging in het beheer van den Staat moet gepaard gaan met opbeuring en verlevendiging der middelen van bestaan der ingezetenen, en zoo het der natie blijkt, dat het eerste der Regering wezenlijk ernst is, zoo zij ondervindt, dat de tijd van gunsten en privilegiën onherroepelijk tot het verledene is terug gebragt, verdiensten in alle takken van bestuur alleen worden gewaardeerd, en zij daarbij in de aanwending en ontwikkeling van hare nijverheid, ondernemingszucht en vlijt op medewerking en ondersteuning gerust zich kan verlaten en onvoorwaardelijk vertrouwen, — dan, Sire! zal geene klagt over den druk van lasten de thans geprangde borst ontglippen, — dan zal de altijd noodzakelijke afstand van een gedeelte zijner verdiensten en opkomsten ten behoeve van de schatkist, door geen ingezeten van Nederland als een bezwaar worden beschouwd; want de ondervinding zal hem hebben geleerd, dat er geen penning van zijn zuur verdiend loon onnut wordt uitgegeven, onhandig of stelselloos misbruikt, maar alles met de striktste naauwgezetheid alleen aangewend tot het doel, waarvoor het alléén bestemd behoort te zijn — tot het waarachtig nut en belang van Land en Volk.

De Supplianten zullen U. M. geduld niet langer vermoeijen, zij zouden aan de ontwikkeling van hetgene in dit adres slechts vlugtig is aangestipt, nog vele bladen kunnen wijden, en het gestelde met cijfers kunnen bevestigen, doch zij willen getrouw zijn aan hetgene zij in den aanhef hebben gezegd. Het gestelde zal genoegzaam zijn, om U. M. te overtuigen, dat, naar hun bescheiden oordeel, het meergenoemd verslag alle hoop op hervorming door bezuiniging van de zijde van U. M. Regering ten eenenmale uitdooft, en dat op de nieuw te constitueren Vergadering alléén hun oog gevestgd blijft. En, Sire! dat is juist hetgene hun het meeste bezwaart. Zal die Vertegenwoordiging, thans voor het eerst regtstreeks uit het volk verkozen, aan die hoop voldoen, dan voorwaar is de toekomst verre van onbenevELD te zijn — en zal zij het niet, maar de nieuwe Wetten en Verordeningen op de beginselen van het verslag gebouwd en opgetrokken aannemen, wat zal, wat moet de natie dan? — Voorwaar eene donkere toekomst, waarin alleen het aan U. M. gegeven is licht te verschaffen, en, of het dreigend onweder over den dierbaren Vaderlandschen bodem met al deszelfs vreesselijke gevolgen te doen losbreken, of het weldadig en heilrijk af te leiden.

Het zijn die overwegingen, die de Supplianten hebben doen besluiten bij dit adres zich ridderlijk tot U. M. zelve te wenden, met submis verzoek,

Dat het U. M. moge behagen, de beginselen van het aan Hoogstdezelve door de tijdelijke, thans definitive, ministers aangeboden Verslag tot vereenvoudiging en hervorming onzer Staatsinrigting, goedgunstig in nadere overweging te willen nemen.

2 Januarij 1849. Q. F.

Kunstnieuws.

GRONINGEN, 22 Januarij.

Er bevindt zich thans in onze stad de zeer verdienstelijke pianist en componist KRAUSSE, welke zich voorstelt op Vrijdag, den 26sten dezer eene *Soirée Musicale* te geven. Kunstminnaren, die hem reeds hoorden en op wier oordeel wij veel prijs stellen, verzekeren ons, dat hij een zeer begaafde pianist is, die met veel vlugheid en gevoel veel degelijkheid paart. Sedert eenigen tijd is hij pianist van den Groot-Hertog van Weimar.

Kerknieuws.

GOUDA, 17 Januarij 1849.

Ter vervulling van de vacature, ontstaan door het emeritaat van Ds. J. LA LAU, heeft de breede kerkeraad der Herv. gemeente alhier de volgende nominatien van predikanten gemaakt (alphabetisch gesteld):

Twaalftal: ds. J. W. HAVERKAMP BEGEMANN, pred. te Geervliet; V. J. BERKHOUT, te Monster; N. A. VAN CHARANTE, te Zaandam; T. A. FRUIN, te Pernis; W. VAN GULPEN, te Barendrecht; A. H. VAN DER HOEVE, te Keppel; B. NACHENIUS, theol. doct. te Sassenheim; P. A. VAN DER SCHEER, te Baambrugge; F. SMEER, JR., te Wilnis; F. VAN DER VLIET, te Reeuwijk; G. H. WOLVEKAMP, te Berkenwoude; E. CATS WOR, te Mijdrecht.

Zestal: HAVERKAMP BEGEMANN, FRUIN, VAN DER SCHEER, SMEER, VAN DER VLIET, CATS WOR.

Drietal: HAVERKAMP BEGEMANN, FRUIN, VAN DER SCHEER.

Laatste berigten nopens de verbreiding der Cholera.

ROTTERDAM: 20 Januarij. Sedert de laatste opgave zijn bij de Sub-Commissie voor de Aziatische Cholera alhier ter stede de volgende opgaven gedaan:

Op den 17den Januarij overleden 1; op den 18den Januarij aangetast 1, overleden 1, hersteld 2; op den 19den Januarij overleden 1 en hersteld 1.

LONDEN, 14 Januarij. Alhier zijn volgens de laatste opgaaf 14 personen door de Cholera aangetast, 19 overleden; — te Carlisle 10 zieken; — Glasgow 118; — Paisley 25; enz. Totaal in het gansche land 7565 zieken; 3387 overleden, 1624 hersteld,

Van den 18*den*. Hier hebben zich volgens de laatste opgaaf weder 21 Cholera-gevallen vertoond; — te Glasgow 62; — Old Monkland. — Totaal in het geheele land 7932 zieken, 3579 overleden, 1798 hersteld.

KONSTANTINOPEL, 27 Dec. Hier is de Cholera op nieuw verschenen, en onder de eerste slagtoffers telde men den heer *Ashburnham*, secretaris der Britsche ambassade.

Groningen, bij C.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.